

Naisten yrittäjyys Suomessa

Kuinka tukea ja edistää naisyrittäjyyttä?

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Liiketalous, tradenomi

Kevät 2025

Iida Haapanen

Opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia, miksi naiset ryhtyvät yrittäjiksi. Työssä tarkasteltiin naisyrittäjien kokemuksia ja ajatuksia yrittäjyyteen liittyvistä haasteista sekä asenteista. Tavoitteena oli myös löytää keskeisiä keinoja naisten yrittäjyyteen kannustamiseksi. Aihe oli ajankohtainen ja yhteiskunnallisesti tärkeä, sillä Suomen yrittäjistä vain noin kolmasosa on naisia, ja naisyrittäjien määrä on viime vuosina laskenut. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Suomen Yrittäjänaiset.

Tietoperustassa käsiteltiin yrittäjyyden tilannetta Suomessa, ja avattiin yrittäjyyteen liittyvät käsitteet, joita hyödynnettiin myös kyselytutkimuksessa. Lisäksi avattiin syvemmin naisyrittäjyyttä Suomessa. Opinnäytetyön tutkimusmenetelminä käytettiin sekä kvantitatiivista eli määrällistä että kvalitatiivista eli laadullista lähestymistapaa. Tutkimus toteutettiin digitaalisena kyselytutkimuksena, joka luotiin Google Forms –työkalulla. Kyselylomake jaettiin opinnäytetyön toimeksiantajan jäsenille, jotka toimivat tutkimuksen kohderyhmänä. Kyselyyn saatiin yhteensä 174 vastausta.

Kyselytutkimuksessa hyödynnettiin erilaisia kysymystyyppejä, ja se sisälsi myös avoimia kysymyksiä. Yhteensä kysymyksiä oli 25. Kyselyn avulla selvitettiin yrittäjyyteen kannustavia tekijöitä, yrittäjyyteen liittyviä haasteita ja asenteita sekä yleisiä ajatuksia yrittäjyydestä. Kyselytutkimuksella saadun laajan vastausmäärän ansioista saatiin kattavat vastaukset opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin.

Kyselyn tulokset osoittivat, että tärkeimmät syyt naisten yrittäjäksi ryhtymiseen olivat oma osaaminen, perheen ja ystävien tuki, vapauden tavoittelu sekä koulutus. Vastausten mukaan yrittäjyyteen suhtauduttiin pääosin myönteisesti, ja sitä pidettiin oikeana uravalintana. Haasteita yrittäjyydelle toivat sukupuolittuneet odotukset, muutokset verotuksessa ja lainsäädännössä sekä hoivavastuun epätasainen jakautuminen. Suurin osa vastaajista oli kohdannut ennakkoluuloja jossain määrin. Yrittäjien oma rohkeus ja itseluottamus mainittiin tärkeinä ominaisuuksina. Lisäksi esiin nousi tarve lisätä naisiesikuvia ja positiivisia yrittäjätarinoita sekä edistää realistista keskustelua yrittäjyyden mahdollisuuksista ja riskeistä.

Avainsanat yrittäjyys, naisyrittäjyys, yrittäjä, tasa-arvo

Sivut 46 sivua ja liitteitä 10 sivua

The aim of this thesis was to examine why women choose to become entrepreneurs. The study explored female entrepreneurs' experiences and thoughts regarding the challenges and attitudes associated with entrepreneurship. Another objective was to identify key methods for encouraging women to pursue entrepreneurship. The topic was timely and socially significant, as only about one-third of entrepreneurs in Finland are women, and the number of female entrepreneurs has declined in recent years. The commissioning organization for the thesis was Suomen Yrittäjänaiset (The Women Entrepreneurs of Finland).

The theoretical framework discussed the state of entrepreneurship in Finland and introduced key concepts related to entrepreneurship, which were also utilized in the survey. Additionally, the theoretical part provided a deeper analysis of female entrepreneurship in the Finnish context. Both quantitative and qualitative research methods were applied in this thesis. The research was conducted as a digital survey created with the Google Forms tool. The questionnaire was distributed to the members of the commissioning organization, who formed the target group of the study. A total of 174 responses were collected.

The survey included a variety of question types, incorporating both structured and open-ended questions. In total, there were 25 questions. The survey aimed to investigate the factors encouraging entrepreneurship, the challenges and attitudes related to entrepreneurship, and general thoughts on the subject. Thanks to the large number of responses, comprehensive answers to the research questions were obtained.

The results of the survey indicated that the most significant reasons for women becoming entrepreneurs were their own expertise, support from family and friends, the pursuit of freedom, and education. According to the responses, entrepreneurship was generally viewed positively and considered the right career choice. Challenges identified included gendered expectations, changes in taxation and legislation, and the unequal distribution of caregiving responsibilities. Most respondents had encountered some degree of prejudice. Personal courage and self-confidence were mentioned as important traits for entrepreneurs. Furthermore, the results highlighted a need for more female role models and positive entrepreneurship stories, as well as for a realistic discussion on both the opportunities and risks of entrepreneurship.

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Yrittäjyys Suomessa	3
2.1	Päätoiminen ja sivutoiminen yrittäjyys	4
2.2	Yritysmuodot	5
2.3	Yrityksen rahoitus	9
3	Naisyrittäjyys	11
3.1	Naisten yrittäjyyteen liittyviä haasteita	12
3.2	Naiset yritysmaailmassa	16
3.3	Yrittäjyyden ja perhe-elämän yhdistäminen	17
4	Tutkimuksen toteutus	18
4.1	Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä	18
4.2	Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä	19
4.3	Digitaalinen kyselytutkimus	19
5	Tulokset	20
5.1	Vastaajien taustatiedot	21
5.2	Yrittäjyyteen kannustaneet tekijät	26
5.3	Yrittäjyydessä kohdatut haasteet	30
5.4	Haasteiden vaikutukset vastaajien yrittäjyyteen	32
5.5	Naisyrittäjien kokemukset asenteista	35
5.6	Avoimet kysymykset	37
5.6.1	Vastaajien ehdotuksia naisten yrittäjyyden tukemiseksi	38
5.6.2	Vastaajien ajatuksia yrittäjyydestä ja haasteista	39
5.6.3	Vastaajien ajatuksia päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtymisestä	40
6	Johtopäätökset	41
7	Pohdinta	43
	Lähteet	47

Kuvat

Kuva 1. Väestön koulutusrakenne vuonna 2023 (Tilastokeskus, 2024).....	13
Kuva 2. Epäonnistumisen pelon vaikutus yrityksen perustamispäätökseen (Saarela ym., 2024, s. 10)	15
Kuva 3. Vastaajien ikäjakauma	21
Kuva 4. Vastaajien koulutustausta	22
Kuva 5. Vastaajien yrittäjyyden muoto	22
Kuva 6. Vastaajien kokemus yrittäjänä.....	23
Kuva 7. Vastaajien toimialajakauma.....	24
Kuva 8. Vastaajien yritysmuoto	24
Kuva 9. Vastaajien yritysten henkilöstömäärä	25
Kuva 10. Vastaajien yritysten sijainti	26
Kuva 11. Yrittäjyyteen kannustaneet tekijät.....	27
Kuva 12. Vastaajien näkemykset yrittäjyyteen liittyvistä väittämistä	30
Kuva 13. Vastaajien kohtaamat haasteet yrittäjyydessä.....	31
Kuva 14. Pääomarahoituksen saatavuuden vaikutus yrittäjyyteen	32
Kuva 15. Tukiverkostojen puutteen vaikutus yrittäjyyteen	33
Kuva 16. Riskien vaikutus yrittäjyyteen	34
Kuva 17. Yrittäjyystietämyksen puutteen vaikutus yrittäjyyteen	34
Kuva 18. Oman epävarmuuden ja epäonnistumisen pelon vaikutus yrittäjyyteen.....	35
Kuva 19. Muiden mielipiteiden ja asenteiden vaikutus yrittäjyyteen.....	35
Kuva 20. Vastaajien kokemukset ennakkoluuloista	36
Kuva 21. Tilanteet, joissa vastaajat ovat kohdanneet ennakkoluuloja	37

Liitteet

- Liite 1. Kyselylomake
- Liite 2. Opinnäytetyön aineistohallintasuunnitelma

1 Johdanto

Opinnäytetyössä tarkastellaan naisten yrittäjyyttä Suomessa. Yrittäjyys on noussut viime vuosina yleistyväksi ilmiöksi, mutta edelleen Suomessa naisten yrittäjyys on huomattavasti alhaisempaa kuin miesten. Yrittäjistä vain kolmasosa on naisia, ja naisyrittäjien määrä on viime vuosien ajan jatkanut laskuaan. Naisten yrittäjyyden tukeminen on keskeinen keino lisätä taloudellista tasa-arvoa ja monimuotoisuutta liiketoiminnassa. Erityisesti sukupuolten tasa-arvoisuuden kannalta on merkittävää ymmärtää naisten kohtaamat haasteet yrittäjyyteen liittyen. Naisyrittäjät työskentelevät aloilla, joissa on matalampi kate ja useampi tienaa alle 2000 euroa kuukaudessa. (Pesonen, 2025)

Opinnäytetyössä toimeksiantajana on Suomen Yrittäjänaiset, joka on Suomen laajuinen yrittäjänaisien yhdistys. Yhdistyksen muodostaa noin 50 paikallisyhdistystä, jotka toimivat paikallisesti maakunnittain eri puolilla Suomea. Suomen Yrittäjänaisien missiona on yrittäjänaisien välisen yhteistyön ja tasa-arvoisen aseman edistäminen. Yhdistys pyrkii vaikuttamaan yrittäjyyttä koskevaan päätöksentekoon sekä Suomessa että Euroopan unionissa. (Yrittäjänaiset, n.d.-b) Opinnäytetyö tarjoaa toimeksiantajalle ajankohtaista ymmärrystä naisyrittäjien kokemuksista ja ajatuksista yrittäjyyteen liittyen. He voivat hyödyntää tutkimuksen tuloksia omassa toiminnassaan edistää naisyrittäjyyttä.

Opinnäytetyön aihe syntyi omasta kiinnostuksesta yrittäjyyttä kohtaan ja haaveesta perustaa oma yritys. Suuri osa tuntemistani yrittäjistä edustavat sukupuoleltaan miehiä, joten halusin tässä opinnäytetyössä tutkia yrittäjyyden mahdollisuuksia naisten näkökulmasta. Naisyrittäjyys on aiheena ajankohtainen sekä yhteiskunnallisesti tärkeä.

Opinnäytetyössä käytetään käsitettä naisyrittäjyys ja naisyrittäjä. Tarkoituksena ei ole eriyttää naisyrittäjyyttä irralliseksi asiaksi yrittäjyydestä, mutta näiden käsitteiden käyttö helpottaa aiheen tarkastelua ja työn naisnäkökulmaa.

Opinnäytetyö pyrkii olemassa olevan tiedon sekä tehdyn kyselytutkimuksen avulla hahmottamaan yleisimmät naisten kokemat haasteet yrittäjäksi ryhtymiselle sekä ongelmat, joita naisyrittäjät kohtaavat yrittäjyyden urallaan. Opinnäytetyön tutkimusongelma käsittelee naisyrittäjien haasteita sekä pyrkii hahmottamaan keinoja kannustaa naisia yrittäjyyteen. Opinnäytetyössä tarkastellaan, mitkä tekijät ovat kannustaneet naisia yrittäjiksi. Opinnäytetyössä pyritään vastaamaan tutkimuskysymyksiin:

1. Miksi naiset ryhtyvät yrittäjiksi?
2. Millaisia haasteita naiset kohtaavat yrittäjyyteen liittyen?
3. Miten naiset suhtautuvat yrittäjyyteen?
4. Millaisia kokemuksia naisyrittäjillä on yrittämiseen liittyvistä asenteista?

Opinnäytetyö tuo sekä teoreettisen että käytännöllisen lähestymistavan naisten yrittäjyyteen Suomessa, ja se tuottaa hyödyllistä tietoa yrittäjyyttä harkitseville naisille sekä jo yrittäjinä toimiville naisille, jotka haaveilevat liiketoimintansa kasvattamisesta tai päätoimisesta yrittäjyydestä. Opinnäytetyö tarkastelee yhteiskunnallisia epäkohtia naisyrittäjyyden ympärillä sekä syitä naisyrittäjyyden vähenevälle määrälle. Opinnäytetyö lisää tietoisuutta naisyrittäjyyden merkityksellisyydestä osana yhteiskuntaa.

Opinnäytetyö on tutkimuspainotteinen, jonka tietoperusta rakentuu aiemmin tehdyistä tutkimuksista, tilastoista sekä kirjallisuudesta ja artikkeleista. Opinnäytetyön ensimmäisessä osiossa luodaan käsitys yrittäjyydestä määrittäen yrittäjyyteen liitettävät käsitteet. Yrittäjyyteen liitettävien käsitteiden avaaminen helpottaa lukijaa tarkastelemaan opinnäytetyötä, sillä käsitteitä käytetään opinnäytetyön eri osioissa sekä kyselytutkimuksessa. Yrittäjyyden määrittelyn jälkeen toisessa osiossa syvennytään naisyrittäjyyteen. Naisyrittäjyyttä käsitellessä tarkastellaan naisten kokemia tunnistettavia sekä yleisimpiä haasteita yrittäjäksi ryhtymiselle sekä pohditaan tekijöitä, joilla kannustaa naisia yrittäjyyteen. Osiossa tarkastellaan, millaisilla toimialoilla naisyrittäjät yleensä toimivat, ja minkälaisia naisten perustamat yritykset ovat. Opinnäytetyön teoria osuuden jälkeen avataan tutkimusmenetelmiä, joita tutkimuksessa hyödynnettiin. Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin digitaalisena kyselytutkimuksena naisyrittäjille, ja siinä yhdistyivät sekä kvalitatiivinen että kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä. Kyselytutkimus luotiin Google Formsia hyödyntäen, ja se jaettiin toimeksiantajan jäsenverkostolle. Opinnäytetyön viidennessä osiossa avataan ja analysoidaan kyselytutkimuksessa kerättyjä tuloksia, jonka jälkeen siirrytään kertomaan keskeiset johtopäätökset. Viimeisenä osiona on pohdinta. Pohdinta osiossa tarkastellaan toteutunutta opinnäytetyöprosessia, ja reflektoidaan oma oppimista. Pohdinta tarjoaa kehittämissuhteita, joilla voitaisiin edistää naisyrittäjyyttä.

2 Yrittäjyys Suomessa

Yrittäjyys on käsitteenä hyvin laaja, eikä sille ole yhtä selkeää määritelmää. Yrittäjyys pitää sisällään lukuisia muita käsitteitä. Yrittäjyyttä voidaan tarkastella useammasta näkökulmasta. Sitä voidaan käsitellä yksilöiden näkökulmasta, jolloin pohditaan yrittäjän hyviä ominaisuuksia, yrittäjyysasenteita, yrittäjäksi ryhtymistä sekä siinä kehittymistä. Yrittäjyyttä voidaan tarkastella myös yhteiskunnallisesta näkökulmasta, sillä yrittäjyys vaikuttaa merkittävästi yhteiskuntaamme luoden uusia innovaatioita sekä työpaikkoja. Muita näkökulmia ovat yritys- ja liiketoiminta sekä yritystoiminnan muodot ja organisointitavat. (Viitala & Jylhä, 2014, s. 27)

Yrittäjyyttä voidaan myös pitää ajattelu-, toiminta- ja suhtautumistapana tehdä työtä. Se voidaan esittää kolmena erilaisena tapana, jotka ovat sisäinen yrittäjyys, ulkoinen yrittäjyys sekä omaehtoinen yrittäjyys. Sisäisessä yrittäjyydessä työntekijä sitoutuu ja työskentelee yrityksessä tai yhteisössä edistäen sitä omalla toiminnallaan kuin olisi itse yrittäjä. Sisäinen yrittäjyys ei siis tarkoita oman yrityksen perustamista. Ulkoinen yrittäjyys puolestaan on yrittäjyyden perinteisin tapa, jossa henkilö omistaa ja johtaa omaa yritystään, ja tukena hänellä voi olla sisäisiä yrittäjiä eli työntekijöitä. Omaehtoisessa yrittäjyydessä yksilö on vastuussa omasta työllistymisestään, toimeentulostaan, opiskelustaan sekä niiden tuomista haasteista, riskeistä sekä eduista. (Alikoski ym., 2018, ss. 19–21)

Suomessa oli vuoden 2025 alussa kaupparekisterin mukaan yhteensä 591 135 rekisteröityä yritystä, kun yhteen lasketaan yksityiset elinkeinonharjoittajat, yksityiset ja julkiset osakeyhtiöt, avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt sekä osuuskunnat (Patentti- ja rekisterihallitus, 2025). Yritykset voidaan jakaa neljään eri kokoluokkaan niiden henkilöstömäärän mukaan. Yritysrakenteesta voidaan huomata, että Suomen talous kehittyy hitaasti. Suurin osa, yli 90 %, Suomen yrityksistä on mikroyrityksiä, jotka työllistävät alle 10 henkilöä. Pk-yritykset eli pienet ja keskisuuret yritykset ovat niitä, jotka pystyvät luomaan eniten työpaikkoja. Pienet yritykset työllistävät alle 50 henkilöä, ja keskisuuret yritykset työllistävät 50–250 henkilöä. Suuryrityksiä ovat yritykset, jotka työllistävät yli 250 henkilöä, ja niitä on Suomessa vain noin prosentin verran. (Kullas & Myllyoja, 2014, ss. 199–200)

Suomen hitaaseen talouskasvuun vaikuttaa pienyrittäjien vähenevä kasvuhaluus. Yli puolet suomalaisista pienyrittäjistä keskittyy liiketoimintansa päivittäiseen pyörittämiseen. Vain joka viidennellä yrittäjällä on ensisijaisena tavoitteena liiketoiminnan kasvu. Lisäksi

joka viides yrittäjä tavoittelee keskimääräistä parempaa elintasoa, ja vain harvalla on tavoitteena miljoonien arvoinen omaisuus. Danske Bankin tekemästä kyselystä käy ilmi, että suomalaisyrittäjien kolme merkittävintä taloudellista huolenaihetta ovat yleinen taloustilanne, asiakkaiden määrä ja oma työkyky. Vain 40 % pienyrittäjistä näkee yrityksensä taloudellisen tilanteen optimistisesti. (Danske Bank, 2025, ss. 2, 4, 8,10)

Yrittäjä voi toimia yksin tai yhdessä yrityskumppaneidensa kanssa. Yrittäjä toimii yrityksensä henkilönä, joka käyttää valtaa yrityksessä ja kantaa aina yrityksestä vastuun. (Viitala & Jylhä, 2014, s. 27) Ajatellaan, että menestyminen yrittäjänä vaatii ominaisuuksia, joita voitaisiin listata useita. Harvemmin kuitenkaan löytyy yrittäjää, jolta löytyisi kaikki nämä ominaisuudet, jotka auttavat häntä menestymään yrittäjänä. Väisänen (2019, ss. 62–63) listaa kirjassaan kolme tärkeintä ominaisuutta, jotka yrittäjällä tulisi olla menestyäkseen:

1. kyky sietää epävarmuutta ja ottaa riskejä
2. kyky kohdata haasteita ja ratkaista ongelmia
3. oma-aloitteisuus ja ahkeruus

Näiden ominaisuuksien lisäksi yrittäjältä vaaditaan pitkäjänteisyyttä. Kyky sietää epävarmuutta ja ottaa riskejä on erityisen tärkeä ominaisuus, sillä yrittäjyys itsessään on uravalintana riskialtista. Yrittäjä joutuu tekemään päätöksiä ja ottamaan riskejä, jotka voivat viedä yritystoimintaa eteenpäin ja kasvattaa liiketoimintaa. Riskien ottaminen sekä erilaiset ulkopuoliset tekijät esimerkiksi maailman tilanne aiheuttavat epävarmuutta, jota yrittäjän tulee pystyä sietämään. Yrittäjyydessä kohdataan myös erilaisia haasteita. Haasteiden ratkaiseminen edellyttää yrittäjältä ongelmanratkaisutaitoja sekä kykyä löytää toimivia ratkaisuja muuttuviin tilanteisiin. Yrittäjän tulee olla oma-aloitteinen ja ahkera. Erityisesti yritystoiminnan alkuvaiheessa yrittäjän oma-aloitteisuus asiakas- ja yhteistyösuhteiden luomisessa sekä ahkera työskentely yrityksen tunnettuuden ja kasvun edistämiseksi on tärkeitä. (Väisänen, 2019, ss. 62–63)

2.1 Päätoiminen ja sivutoiminen yrittäjyys

Yrittäjyys voidaan jakaa kahdenlaiseen eri tapaan, jolloin se voi olla toiminnaltaan joko päätoimista tai sivutoimista. Yrittäjyyden päätoimisuus tai sivutoimisuus on tärkeä tekijä työttömyysetuuden hakemisessa. Päätoimisena yrittäjänä ei ole oikeutettu työttömyysturvaan, mutta sivutoimisena yrittäjänä etuutta on mahdollista saada. (Löfgren & Hellstén, 2016, s.17) Työttömyysturva on Suomessa käytössä oleva järjestelmä, jonka

tavoitteena on turvata työttömäksi jääneen henkilön toimeentulo. Työttömyysturvan etuuksia ovat ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki. (Hietala ym., 2025, luku 7.9.1)

Päätoiminen yrittäjyys tarkoittaa yrittäjyyden muotoa, jossa yrittäjän työmäärä sekä oma aika ja panostus yritykseen sitovat häntä niin, ettei hän voisi ottaa vastaan kokoaikatyötä toisen yrityksen alaisena. Päätoiminen yrittäjä saa elantonsa yrityksestä joko palkkana, osinkotuloina tai yksityisottoina riippuen yritysmuodosta. Päätoiminen yrittäjyys edellyttää usein täysipäiväistä sitoutumista, ja se vaatii merkittävää työpanosta yrityksen menestyksen eteen. Päätoiminen yrittäjä voi toimia joko yksinyrittäjänä tai työllistää myös muita, jolloin hän on työnantajayrittäjä. (Sekki & Härkönen, 2020, s. 17)

Sivutoiminen yrittäjyys tarkoittaa liiketoiminnan harjoittamista päätoimen kuten palkkatyön ohella. Tällöin yrittäjällä ei ole taloudellista riippuvuutta liiketoimintansa tuloista, sillä pääasialliset tulot saadaan muualta. Sivutoiminen yrittäjyys tarjoaa mahdollisuuden kokeilla ja kehittää liiketoimintaa matalariskisemmin, sillä päätoimen tuoma vakaus takaa taloudellisen turvan. Tämä yrittäjyyden muoto on erityisesti suosittu, jos halutaan testata uusia liiketoimintaideoita tai ansaita lisätuloja ilman, että tarvitsisi sitoutua päätoimiseen yrittäjyyteen. Sivutoiminen yrittäjyys mahdollistaa liiketoiminnan asteittaisen kasvattamisen ja kehittämisen, minkä vuoksi se toimii usein väylänä päätoimiseen yrittäjyyteen. Tämän yrittäjyyden muodon hyödyt ovat muun muassa vähäisempi taloudellinen riski ja mahdollisuus kokeilla yrittäjyyttä ilman suurempaa painetta. Sivutoiminen yrittäjyys sopii hyvin myös opiskelijoille ja eläkeläisille. Yleisin yritysmuoto sivutoimiselle yrittäjyydelle on toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja, sillä se on laskutusrakenteeltaan ja hallinnollisiltaan tehtäviltään kevyt vaihtoehto. Osakeyhtiön perustaminen sivutoimiselle yrittäjälle on toinen yleisesti käytetty vaihtoehto. Yritystoiminnan kasvaessa ja yrittäjän niin halutessa yritysmuodon muuttaminen toiminimestä osakeyhtiöksi on mahdollista. (Holopainen, 2024, ss. 232–233)

2.2 Yritysmuodot

Yritysmuodolla on toiminnan kannalta suuri merkitys, ja sen valinta kannattaa tehdä harkiten ennen yrityksen perustamista. Yritysmuotoa valittaessa kannattaa ottaa huomioon yrityksen tarpeet ja sen toiminnan luonne. Valintaa tehdessä tulee selvittää yrityksen pääoman tarve ja rahoitusmahdollisuudet, perustajien lukumäärä sekä vastuun ja päätöksenteon jakautuminen yrityksessä. Yritysmuoto vaikuttaa myös verotukseen, sillä se

määrittää, verotetaanko yrityksen tulos yrityksen omassa verotuksessa vai omistajan henkilökohtaisessa verotuksessa. Yleisimmät yritysmuodot Suomessa ovat osakeyhtiö ja yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi. Näiden lisäksi vaihtoehtoja ovat avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö tai osuuskunta. (Uusyrittyskeskus, n.d.; Holopainen, 2024, s. 19)

Osakeyhtiö on Suomen yritysmuodoista yleisin, ja niiden määrä kasvaa vuosittain. Kaupparekisterin mukaan vuoden 2025 alussa osakeyhtiöitä oli yhteensä 294 171 kappaletta, mikä on noin 6000 enemmän kuin edellisenä vuonna. Osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi henkilö sekä myös yritys, ja osakeyhtiö voi olla joko yksityinen tai julkinen. Yksityisen osakeyhtiön lyhenne on Oy ja julkisen osakeyhtiön Oyj. Julkisia osakeyhtiöitä oli vuoden alussa 289 kappaletta (Patentti- ja rekisterihallitus, 2025). Erona yksityiseen osakeyhtiöön on, että julkisen osakeyhtiön osakkeilla voidaan käydä kauppaa pörssissä. Julkisen osakeyhtiön perustamiseen vaadittava osakepääoman vähimmäismäärä on 80 000 €, kun yksityisellä osakeyhtiöllä se on 2500 €. (Villa, 2013, ss. 196–197)

Osakeyhtiö perustetaan pääomalla, joka muodostuu osakkeista. Osakkeenomistajan vastuu yhtiön veloista rajoittuu hänen sijoittamaansa pääomaan, ellei osakas ole antanut jotakin henkilökohtaista takausta tai asettaneet omaisuuttaan luoton vakuudeksi. Perustettaessa osakeyhtiötä on sen pakollinen toimielin hallitus, joka muodostuu yhdestä viiteen varsinaisesta jäsenestä. Mikäli osakeyhtiön jäseniä on vähemmän kuin kolme, on nimettävä ainakin yksi varajäsen. Yksin perustetussa osakeyhtiössä tulee siis olla vähintään yksi henkilö toimimaan sen hallituksen varajäsenenä. Hallituksen jäsenenä ei voi toimia alaikäinen eikä oikeushenkilö. Osakeyhtiöön voidaan nimittää toimitusjohtaja, jonka valinnasta vastaa hallitus. Osakeyhtiötä perustettaessa laaditaan perustamissopimus ja yhtiöjärjestys, jonka allekirjoittavat jokainen osakkeenomistaja. Osakeyhtiö tulee rekisteröidä kaupparekisteriin kolmen kuukauden sisään perustamissopimuksen allekirjoittamisesta. (Holopainen, 2024, ss. 22, 29–33, 43)

Osakeyhtiön yhtenä erityispiirteenä on sen juridisesti oma oikeushenkilöllisyys eli osakeyhtiö on itse vastuussa velvoitteistaan. Yrityksen tavoitellessa kasvua ja vaatiessa merkittävämpiä investointeja, jolloin riskit kasvavat, osakeyhtiö on tällöin paras valinta. (Minilex, n.d.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja, puhekielessä tunnetummin toiminimi (Tmi) tai toiminimiyrittäjä, on Suomen toiseksi yleisin yritysmuoto. Kaupparekisterin tilastojen mukaan vuoden 2025 alussa toiminimiyrittäjiä oli 265 280 kappaletta, joka on hieman alle

29 000 kappaletta vähemmän kuin osakeyhtiöitä. Toiminimiyrittäjien määrä on kasvanut tasaisesti vuosittain. (Patentti- ja rekisterihallitus, 2025)

Toiminimi yritysmuotona sopii erityisen hyvin henkilöille, jotka haluavat työllistää vain itsensä ja myydä omaa osaamistaan. Toiminimi yrityksessä ei ole toimitusjohtajaa, kuten muissa yritysmuodoissa voi olla vaan sen ainoa toimielin on itse yrittäjä. Sen perustaminen on edullisempaa, nopeampaa ja helpompaa verrattuna osakeyhtiön perustamisen vaatimuksiin, eikä perustamiseen vaadita vähimmäispääomaa. Perustaminen tapahtuu perustamisilmoituksella, jonka pystyy tekemään verkossa tai paperisella lomakkeella. Toiminimiyrittäjän liikevaihto on yleensä pientä tai kohtalaista. Yrityksen veloista ja sen muista velvoitteista vastaa itse elinkeinonharjoittaja henkilökohtaisella omaisuudellaan. Palkkaa yrittäjä nostaa yksityisottoina yritystoiminnastaan. (Holopainen, 2024, ss. 22, 24)

Kommandiittiyhtiö (Ky) listautuu kolmanneksi osakeyhtiön ja toiminimen jälkeen, mutta niitä on silti huomattavasti vähemmän. Vuoden 2025 alussa kommandiittiyhtiöitä oli rekisteröity 20 995 kappaletta, ja sen suosio yritysmuotona on laskenut vuosittain (Patentti- ja rekisterihallitus, 2025).

Kommandiittiyhtiö koostuu vähintään kahdesta perustajasta eli yhtiömiehestä, yhdestä vastuunalaisesta ja yhdestä äänettömästä, jotka tulee määritellä yhtiösopimukseen. Yhtiömiehinä voi toimia joko luonnollinen henkilö tai yhteisö. Yhtiösopimuksessa sovitaan lisäksi, mitä kukin sijoittaa panokseksi yhtiöön. Äänettömillä yhtiömiehillä panos on rahanarvoinen omaisuus, ja he toimivat yhtiössä ulkopuolisina rahoittajina. Vastuunalaisilla yhtiömiehillä omaisuuspanos voi lisäksi olla myös tavaraa tai työpanos. Äänettömät yhtiömiehet vastaavat yhtiön veloista vain sijoittamansa osuuden verran, kun vastuunalaiset yhtiömiehet kantavat vastuun koko omaisuudellaan. Kommandiittiyhtiössä voidaan valita toimitusjohtaja ja hallitus, mutta ne eivät ole pakollisia toimielimiä. Perustettaessa kommandiittiyhtiötä tehdään kirjallinen yhtiösopimus ja se on rekisteröitävä kaupparekisteriin kolmen kuukauden kuluessa. (Holopainen, 2024, ss. 22–23, 27, 41–42)

Avoim yhtiö (Ay) on muihin yritysmuotoihin verrattuna harvinaisempi valinta. Vuoden 2025 alussa avoimia yhtiöitä oli 7230 kappaletta, ja niiden määrä on jatkanut vuosittaista vähenemistään (Patentti- ja rekisterihallitus, 2025).

Avoim yhtiö on kahden tai useamman yhtiömiehen yhtiö, jossa toiminta ja vastuu tulee jakaa selvästi. Avoimen yhtiön heikkoutena voidaan pitää yhtiömiesten laajaa toimintavaltaa, sillä yksi yhtiömies voi tehdä päätöksiä ja hoitaa yhtiön asioita

omavaltaisesti. Avoimessa yhtiössä ei ole pakollisia toimielimiä, mutta sovitusti voidaan valita toimitusjohtaja ja hallitus tai järjestää yhtiömiesten kokous. Yhtiömiehet voivat olla sekä oikeushenkilöitä että luonnollisia henkilöitä. Yritysmuotoa valittaessa avoin yhtiö on ihanteellinen silloin, kun yhtiömiehet tuntevat vahvaa luottamusta toisiinsa ja haluavat aloittaa yritystoiminnan yhdessä. Yhtiömiehet ovat yhteisvastuussa yhtiön veloista ja muista sitoumuksista. Perustettaessa avointa yhtiötä laaditaan kirjallinen yhtiösopimus sekä perustamisilmoitus, ja rekisteröidään yhtiö kaupparekisteriin. Avoimen yhtiön pystyy perustamaan pelkällä työpanoksella eikä rahallista pääomaa vaadita. (Villa, 2013, ss. 61–65, 72–74, 76–77)

Osuuskunta (osk) ei ole yritysmuotona yhtä tunnettu tai käytetty kuin muut edellä mainitut. Vuoden 2025 alun tilaston mukaan Suomessa oli 3170 kappaletta (Patentti- ja rekisterihallitus, 2025).

Osuuskunnan voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, eikä asuinpaikalla tai kansalaisuuden ole perustamisen kannalta merkitystä. Osuuskunta on yhteisyrityttämiseen soveltuva yritysmuoto, jonka omistavat ja toimintaa säätelevät sen jäsenet. Jäsenten määrä osuuskunnissa voi vaihdella. Jäsenet maksavat samansuuruisen osuusmaksun, jonka mukaan rajoittuu heidän taloudellinen vastuunsa. Osuuskunta pyrkii tukemaan jäsentensä taloudenpitoa tai elinkeinon harjoittamista, ei maksimoimaan voittoa. Se tarjoaa jäsenilleen monipuolisia palveluja, joista he voivat hyötyä. Osuuskunta on osakeyhtiön tavoin itsenäinen oikeushenkilö. Osuuskunnan pakollinen toimielin on hallitus. Osuuskunnan perustamiseen ei ole vaadittua minimipääomaa. Osuuskuntaa perustettaessa laaditaan sekä säännöt että perustamissopimus, ja rekisteröidään osuuskunta kaupparekisteriin. (Holopainen, 2024, ss. 22–23, 34–37, 48; Viitala & Jylhä, 2014, ss.56–57)

Varsinaisista yritysmuodoista erikseen on nostettava esiin myös kevytyrittäjyys eli laskutuspalveluiden kautta toimiminen, jonka suosio Suomessa on kasvanut tasaisesti viime vuosien aikana. Kevytyrittäjä on yksityishenkilö, joka harjoittaa yrittäjämäistä toimintaa ilman oman yrityksen perustamista. Kevytyrittäjä laskuttaa asiakkaitaan laskutuspalvelun välityksellä, joka hoitaa maksujen välittämisen, verotuksen sekä hallinnolliset tehtävät. Kevytyrittäjyys sopii erityisesti keikkaluontoista tai sivutoimista työtä tekeville, jotka haluavat myydä omaa osaamistaan. Tunnettuja laskutuspalveluja ovat esimerkiksi UKKO.fi, Eezy ja OP kevytyrittäjät. Laskutuspalvelu voi korvata erilaisia kustannuksia kuten kilometrikorvauksia ja päivärahoja. Laskutuspalvelut perivät palvelumaksua käyttäjiltään. Laskutuspalvelut maksavat työn suorittajalle palkka tai

työkorvausta, josta vähennetään palvelumaksu sekä mahdolliset muut maksut kuten vakuutukset. (Holopainen, 2024, ss. 240–242, kts. Yrittäjät, n.d.-a)

2.3 Yrityksen rahoitus

Yritysmuodon valitsemisen jälkeen on tärkeää miettiä yrityksen rahoitusvaihtoehtoja. Yrityksen perustamiseen liittyy erilaisia kuluja, joita syntyy jo ennen liiketoiminnan käynnistämistä. Yritystä perustettaessa joudutaan yleensä tekemään erilaisia alkuinvestointeja, joita ovat rakennukset ja toimitilat, erilaiset työssä käytettävät laitteet sekä kalusteet. Alkuinvestointien lisäksi tarvitaan käyttöpääomaa kattamaan erilaiset kiinteät kustannukset, joita ovat vuokratulot, yrittäjän oma toimeentulo sekä työntekijöiden palkat. Näiden lisäksi yrityksessä syntyy monia muita kuluja, jotka vaativat pääomaa. (Suomi.fi, 2025) Yrittäjän kannattaa laatia budjetti jo varhaisessa vaiheessa, jotta tiedostaa yrityksensä kulut. Budjetin ja rahoitussuunnitelman laatiminen yrityksen perustamisvaiheessa auttaa yrittäjää suunnittelemaan yrityksensä toimintaa. Niiden avulla pystytään seuraamaan, että suunniteltuihin kuluihin on varaa, ja ne ovat yritystoiminnalle kannattavia. (Ikäheimo ym., 2019, s. 155)

Omaa pääomaa tarkoittaa yrittäjän itse sijoittamaa varallisuutta, ja sitä on suositeltavaa olla yritystä perustettaessa. Rahoittajille yrittäjän sijoittama pääoma antaa uskottavuutta yritystä ja sen hanketta kohtaan. Hyvänä oman pääoman osuutena pidetään 20 prosenttia yrityksen pääomantarpeesta. Yrityksen ja yrittäjän on mahdollista saada erilaisia avustuksia tai tukia yritystoiminnan perustamiseen sekä kasvattamiseen. Avustuksia ja tukia voi hakea yrityksen perustamiseen, kehittämiseen ja investointeihin. Erilaisia avustuksia myöntävät ELY-keskus, TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus eli KEHA-keskus sekä Business Finland. Starttiraha on TE-toimistosta haettava hankinnanvarainen tuki, joka voidaan myöntää perustamisvaiheessa oleville yrityksille. Starttirahan tarkoituksena on turvata yrittäjän toimeentuloa yritystoiminnan alkuvaiheessa. Starttirahan myöntämiselle on erinäisiä edellytyksiä, joten sitä ei voi saada kuka tahansa yritystoimintaansa aloitteleva. Henkilöllä tulee olla riittävät valmiudet yritystoimintaan, ja sen tulee olla päätoimista, jatkuvaa ja kannattavaa. Starttiraha ei saa vääristää alan kilpailua, ja yritystoiminnan tulee olla tarpeellista paikkakunnalla. Starttirahaa tulee hakea ennen yritystoiminnan aloittamista, jotta sitä voidaan myöntää. Kehittämisavustuksia voidaan myöntää pk-yrityksille, jotka tähtäävät kehittämistoimenpitein kansainvälistymiseen, kasvuun ja uudistamiseen sekä tarvitsevat avustusta aineellisiin ja aineettomiin investointeihin. (Suomi.fi, n.d., Holopainen, 2024, ss.248–249, 272–274)

Yritystoiminnan kannalta merkittävät kone- ja laitehankinnat voivat olla suuria investointeja yrityksille. Yritykset voivat hankkia tarvitsemansa kaluston rahoitusyhtiöiden tarjoaman rahoitusleasingin avulla, joka tarkoittaa yrityksen käyttöomaisuuden pitkäaikaista vuokraamista. Hankinnat voivat vaihdella pienistä suuriin. Leasing-järjestelyn osapuolina ovat hankinnan myyjä, vuokralle ottaja eli yritys sekä rahoitusyhtiö. Koneiden ja laitteiden hankinta leasing-rahoituksella mahdollistaa yrityksen varojen käytön muihin liiketoiminnan kuluihin. (Hoppu, ym., 2020, ss. 192–193)

Voimakkaaseen kasvuun pyrkivälle ja kehitysmahdollisuudet omaavalle yritykselle rahoitusvaihtoehdoksi sopivat myös pääomasijoittajat. Pääomasijoittajat tarjoavat yritykselle rahoituksen lisäksi lisäarvoa liiketoimintaosaamisellaan ja laajoilla verkostoillaan. Pääomasijoittajat ottavat yrittäjän tavoin riskin sijoittaessaan ja saavat omistusoosuuden yrityksestä rahoituspanostaan vastaan. Pääomasijoittajista ei tule yrityksen pysyviä omistajia. Pääomasijoitukset ovat suuruudeltaan yleensä 100 000 eurosta 5 miljoonaa euroa tai jopa tätä suurempia summia. (Holopainen, 2024, ss. 278–279)

Bisnesenkelit ovat yksityishenkilöitä, jotka sijoittavat listaamattomiin potentiaalsiin kasvuyrityksiin. Tilastokeskuksen määritelmän mukaan kasvuyritykseksi luokitellaan yritys, jolla on kasvukautensa alussa työllistettynä vähintään 10 henkilöä ja sen henkilöstön keskimääräinen vuosikasvu ylittää 20 % kolmen vuoden aikana (Tilastokeskus, n.d.-a). Bisnesenkelit toimivat yhteistyössä yrittäjän kanssa edistäen yrityksen liitetoimintaa tarjoamalla aikaansa, osaamistaan ja verkostojaan sekä osallistumalla yritystä koskevaan päätöksentekoon. Yrittäjät hakevat enkelisijoitusta tilaisuuksissa, joissa he esittelevät useamman enkelisijoittajan ryhmälle yrityksensä ja sen tuotteen tai palvelun sekä kertovat, mitä he ovat hakemassa enkelisijoittajilta. (Väisänen, 2019, s. 232)

Oman sijoitetun pääoman lisäksi yrityksellä on usein sen perustamisvaiheessa tarve myös vieraalle pääomalle. Vierasta pääomaa on ulkopuolisten tahojen sijoittamat varat yritykseen, ja ne pitävät sisällään takaisinmaksuvelvollisuuden korkoineen sovittuna ajankohtana. Yleisenä vieraan pääoman lähteenä voidaan pitää pankin myöntämää yrityslainaa. Lainaa vastaan on yrityksen tai yrittäjän arvioitava omaisuutensa vakuusarvo, joka määrittää saatavissa olevan lainan suuruuden sekä lainanantajan. Vakuusarvoon vaikuttaa myös sen hetkinen markkinatilanne. Vakuuksien lisäksi pankki selvittää yrityksen tai yrittäjän luottokelpoisuuden eli kyvyn maksaa laina takaisin. Lainan suuruuteen vaikuttavia tekijöitä ovat myös sen käyttökohde sekä takaisinmaksuaika. Lainan antajalle ei muodostu omistusoikeutta yrityksestä. (Holopainen, 2024, s. 248)

Pankin lisäksi lainaa tai sen takausta voi hakea valtion omistamalta Finnvera rahoituslaitokselta. Finnveran kautta haettavia takauksia ovat alkutakaus, Finnvera-takaus sekä Pk-takaus. Finnveran myöntämien takausten osuus on enintään 80 prosenttia. Alkutakausta voivat saada aloittelevat pk-yritykset, joiden rekisteröimisestä kaupparekisteriin on enintään kolme vuotta ja yrityksen omistavat luonnolliset henkilöt. Takausten lisäksi Finnveran kautta yrityksen on mahdollista saada lainaa. Finnveran tarjoamia laina vaihtoehtoja ovat yrittäjälaina, Finnvera-laina, digitalisaatio- ja innovaatiolaina sekä ilmasto- ja ympäristölaina. Yrittäjälaina on osakeyhtiön osakkaille myönnettävä henkilökohtainen laina, jota osakas voi hakea osakkaiden ostamiseen tai osakeyhtiön osakepääomaan. Finnvera-lainaa voivat hakea pk-yritykset kotimaisiin investointeihin sekä hankkeisiin, ja sen vähimmäismäärä on 50 000 euroa. (Holopainen, 2024, ss.261–261)

Joukkorahoituksessa rahoitusta kerätään laajalta joukolta yleensä internetin tarjoamien palvelualueiden kautta. Rahoituksen saannin lisäksi joukkorahoituskampanja toimii yrityksen sekä sen tuotteen tai palvelun markkinoimiseen sekä uusien asiakkaiden saamiseen. Se sopii erityisesti kohderyhmänsä tuntevalle ja markkinoinnin osaavalle yritykselle. Joukkorahoitus rahoitusmuotona sopii pk-yrityksille sekä aloittaville yrityksille. Lait ja EU:n joukkorahoitusasetus säätelevät yritysten joukkorahoitusta Suomessa. (Holopainen, 2024, s.282)

3 Naisyrittäjyys

Suomea voidaan pitää yhtenä sukupuolten välisen tasa-arvon mallimaana muiden Pohjoismaiden joukossa. Suomi oli maista ensimmäinen, joka myönsi vuonna 1906 täydet poliittiset oikeudet naisille. Näkemys Suomesta sukupuolten välisen tasa-arvon edelläkävijänä on saanut tukea useammalta taholta, esimerkiksi World Economic -foorumien vuoden 2022 Global Gender Gap -raportissa Suomi sijoittui toiseksi maailmanlaajuisesti. Tilaston kärkipaikan vei Islanti. (Saarela ym., 2024, s. 2) Tilastoja tarkasteltaessa voidaan kuitenkin huomata, ettei tasa-arvo nais- ja miesyrittäjien välillä toteudu Suomessakaan. Vuoden 2023 aikana naisyrittäjien määrä laski lähes kaksinkertaisesti verrattuna miesyrittäjiin, ja naisten osuus on vain 33 prosentin luokkaa kaikista yrittäjistä. Asiantuntijat arvioivat poliittisten päätösten haastavan naisyrittäjyyttä, ja laskevan heidän määräänsä entisestään. Yrittäjyyteen ja yrityksiin kohdistuvia muutoksia on tehty useampia viime vuosina: eläkejärjestelmän uudistus, arvonlisäveron korotukset sekä ja alarajahuojennuksen poistuminen. (Yrittäjänaiset, 2025)

Alv-alarajahuojennus poistui käytöstä vuoden 2025 alusta alkaen, mikä tarkoittaa, etteivät pienet yritykset, joiden tilikauden liikevaihto jää alle 30 000 euron voi enää hyödyntää alarajahuojennusta eli verohelpotusta. Yritykset, joiden liikevaihto jäi alle 15 000 euroon pystyivät hakemaan huojennukseen oikeutettua arvonlisäveroa kokonaisuudessaan takaisin. Yli 15 000 euron, mutta alle 30 000 euron liikevaihdon yritykset saivat huojennuksena osan arvonlisäverosta. (Vero, 2025-a) Arvonlisävero on lähes kaikkiin tavaroihin ja palveluihin kohdistuva kulutusvero, jonka yritys lisää myyntihintaan ja kuluttaja maksaa sen. Yleistä arvonlisäverokantaa nostettiin 24 prosentista 25,5 prosenttiin syksyllä 2024. Myös alennettuihin arvonlisäverokantoihin tuli muutoksia vuoden 2025 alusta, ja lähes kaikki 10 prosentin verokantaan kuuluneista tavaroista ja palveluista vaihtuivat 14 prosentin soveltamisalaan. (Vero, 2025-b) Verotukseen tehdyillä muutoksilla on vaikutusta erityisesti pienyrittäjien yritystoimintaa.

3.1 Naisten yrittäjyyteen liittyviä haasteita

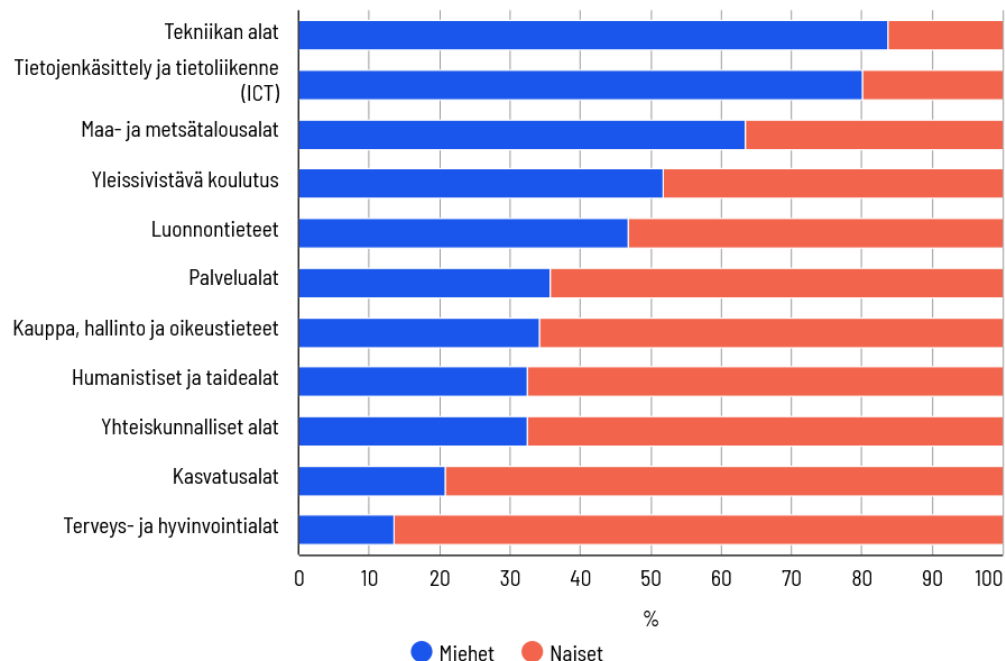
Vuonna 2021 pidetyssä Elinkeinoelämän keskusliiton syysseminaarissa entinen tasavallan presidenttimme Sauli Niinistö totesi: ”Suomi tarvitsee yrittäjiä – riskin kantajia!” (Vuorio, 2021). Naisten suurempi osallistuminen yrittäjyyteen voisi edistää taloudellista elpymistä sekä kehittää työmarkkinoita Suomessa. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta on tärkeää tutkia, millainen vaikutus erilaisilla tekijöillä, kuten yhteiskunnallisilla rakenteilla sekä erilaisilla poliittisilla päätöksillä, on naisten yrittäjyyteen. Poliittisilla keinoilla voitaisiin rakentaa yrittäjyysosaamista, ja lisätä kasvuhakuista ajattelutapaa. (OECD, 2019, s. 36)

Naisyrittäjät kohtaavat haasteita ulkopuolisen rahoituksen saamisessa verrattuna miesyrittäjiin. Erityisen kasvuhakuiset yritykset edellyttävät perustamisvaiheessa merkittävää alkupääomaa, jota haetaan lainan tai sijoitusten muodossa. Naiset turvautuvat rahoituksessa herkemmin omiin säästöihinsä kuin ulkopuolisiin rahoituksiin. Yhtenä mahdollisena syynä tälle on pidetty tiukempia vaatimuksia, joita naisilta edellytetään erityisesti kansallisilla rahoitusmarkkinoilla. Tasa-arvon edistäminen vaatii paitsi tietoisuuden lisäämistä, myös rakenteellisia muutoksia rahoittajien toimintatavoissa. (Grünfeld ym., 2020, ss. 41–43)

GEM eli Global Entrepreneurship Monitor tutkii mm. sukupuolten välistä eroa yrittäjyysmahdollisuuksissa ja sen taustasyitä eri maissa kuten Suomessa. Global Entrepreneurship Monitor (GEM) –raportin vuoden 2021/2022 tulosten mukaan keskimäärin vain 32 % suomalaisista naisista kokee, että heiltä löytyy yrityksen

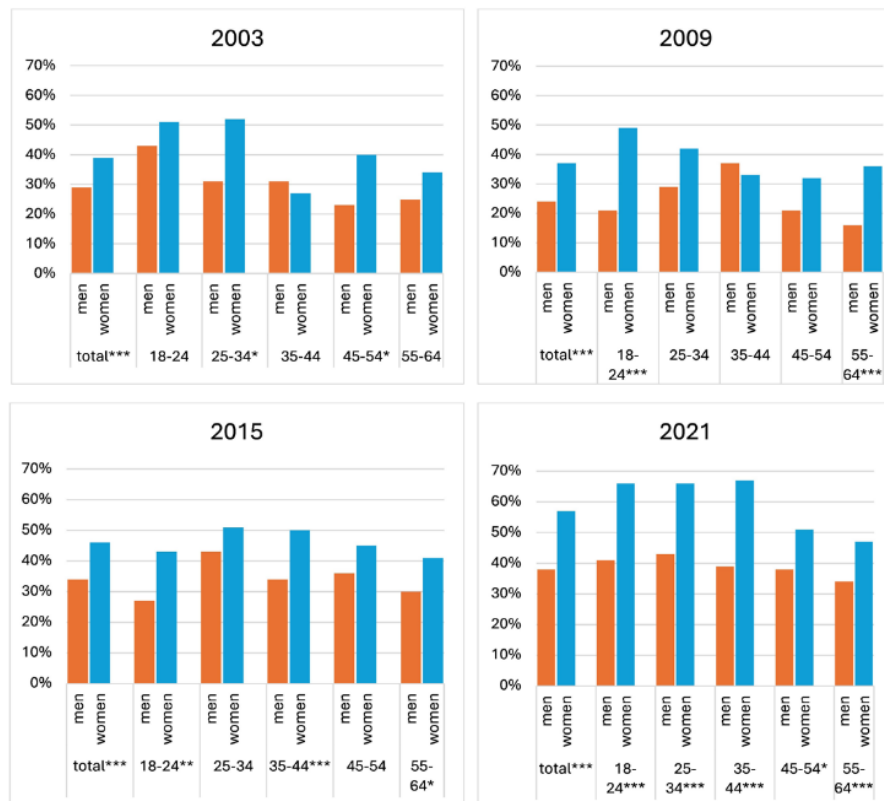
perustamiseen vaadittavaa tietoa ja taitoa. Vastaava luku miesten kohdalla on 53 %. Tutkimukseen vastanneita oli yhteensä 2000 suomalaista. Tutkimus osoitti, että 18–24-vuotiaat naiset kokevat tietonsa ja taitonsa yrityksen perustamisesta olevan kaikista heikoimmat, kun taas yli 55-vuotiailla naisilla luku on vertailusta paras. (Björk ym., 2022, ss. 23–24) Tutkimuksen alhainen prosenttiosuus on osittain ristiriidassa sen suhteen, että suomalaiset naiset ovat yleensä korkeasti koulutettuja. Suomessa suuri osa naisista osallistuu koulutusjärjestelmän kaikkiin vaiheisiin, ja heidän korkea motivaationsa kouluttautua jatkuu vielä myöhemmässäkin iässä. Kouluttautumisesta huolimatta naisten mahdollisuudet yrittäjinä eivät toteudu yhdenvertaisesti miesten kanssa. Selittävänä tekijänä taustalla saattaa olla koulutusjärjestelmän heikkous, jossa eriytyminen naisten ja miesten välillä toteutuu lähes jokaisella koulutusasteella. Suomessa osa koulutusaloista on voimakkaasti sukupuolittuneita, ja koulutusalat antavat heille erilaiset lähtökohdat saavuttaa yrityksen johtoasema tai luoda potentiaalisia kasvuyrityksiä. (Lämsä & Savela, 2018) Tilastokeskuksen vuoden 2023 väestön koulutusrakennetta kuvaavaa diagrammi havainnollistaa selvästi eriytymisen koulutusaloilla. Koulutusaloista suosituin oli tekniikan ala, jonka suorittaneista 84 % on miehiä ja naisia vain 16 %. Myös tietojenkäsittely ja tietoliikenne ala oli selvästi miesvaltaisempi. Terveys- ja hyvinvointialat sekä kasvatusalat vastaavasti ovat naisvoittoisia aloja. (Tilastokeskus, 2024)

Kuva 1. Väestön koulutusrakenne vuonna 2023 (Tilastokeskus, 2024)

Yhtenä selittävänä tekijänä naisyrittäjien määrälle ovat ihmisten persoonallisuuteen liitettävät psykologiset piirteet, joihin muokkaavat elämän aikana erilaiset sosiaaliset olosuhteet ja ympäristö. Tällaisia tunnistettavia piirteitä ovat riskinotto-kyky, itseluottamus, epäonnistumisen pelko ja minäpystyvyys. Naisilla on miehiä korkeampi pelko epäonnistua, ja sen takia naiset ovat huomattavasti harkitsevampia yrittäjyyteen liittyvässä päätöksenteossa. Naiset harkitsevat yrityksen perustamista miehiä pidempään tai pelko epäonnistumisesta voi olla kokonaan esteenä yrityksen perustamiselle. Pelko epäonnistumisesta korreloi myös matalampaa riskinotto-kykyä, jota yrittäjältä vaaditaan etenkin yrityksen perustamisessa sekä sen tavoitellessa kasvua. Kuvasta kaksi nähdään, että Global Entrepreneurship Monitor (GEM) –raportin vuoden 2021/2022 tulosten mukaan naisista 57 % ei perusta yritystä, sillä pelkäävät epäonnistuvansa ja vastaava luku miehillä on 38 %. Korkein epäonnistumisen pelko tulosten mukaan on 18–44-vuotiailla naisilla ja matalin 55–64-vuotiailla naisilla, mihin vaikuttavana tekijä luonnollisesti saattaa olla naisille vuosien myötä kertynyt kokemus sekä useamman vuoden ammattiosaaminen omalta alaltaan. Eri vuosien tutkimustuloksia verrattaessa voidaan havaita, että vuonna 2021 tulokset ovat olleet huomattavasti korkeammat kuin vuonna 2003. (Saarela ym., 2024, ss. 9–11)

Kuva 2. Epäonnistumisen pelon vaikutus yrityksen perustamispäätökseen (Saarela ym., 2024, s. 10)

Tehdyt tutkimukset osoittavat sosiaalisten verkostojen sekä roolimallien tärkeyttä yrittäjäksi ryhtymiselle. Sosiaaliset verkostot, roolimallit ja varhaiset elinympäristöt vaikuttavat merkittävästi siihen, millaiseksi yksilön yrittäjähalukkuus ja -valmiudet muodostuvat. Naisilla on keskimääräistä pienemmät verkostot ja vähemmän samaa sukupuolta olevia roolimalleja esillä kuin miehillä, mikä voi osaltaan selittää matalampaa naisten yrittäjyysastetta ja harvinaisempaa esiintymistä kasvuyritysten perustajina. Sosiaaliset verkostot tuovat yrittäjälle konkreettista tukea, mutta myös paljon tietoa, itseluottamusta sekä esimerkkejä, jotka tukevat yrittäjäidentiteetin rakentumisessa. Esimerkiksi se, että nainen tuntee henkilön, joka on äskettäin perustanut yrityksen, voi toimia innoittavana roolimallina ja vahvistaa luottamusta omiin kykyihin yrittäjänä. Tutkimukset osoittavat, että läheinen kontakti yrittäjään lisää todennäköisyyttä ryhtyä itsekin yrittäjäksi. (Grünfeld ym., 2020, ss. 40–41)

3.2 Naiset yritysmaailmassa

Naisyrittäjät toimivat usein yksinyrittäjinä, ja heille yrittäjyys on sivutoimista sekä osa-aikaista. Sivutoimisena sekä osa-aikaisena on haastavampaa pyrkiä kasvuun ja kansainvälistymiseen, sillä se vaatii yrittäjältä päätoimista ja kokoaikaista sitoutumista yritykseensä ja henkilökuntaa yrityksen tavoitteiden tueksi. (Lämsä & Savela, 2018) Naisten motivaatio ryhtyä yrittäjäksi kasvaa, kun siihen aukeaa tilaisuus. Naisten päätös yrittäjäksi ryhtymisestä syntyy yleensä 25–44-vuoden iässä. Yrityksen perustamista naisilla edesauttavat työn kautta syntyvä sosiaalinen pääoma sekä ideat ja pääsy resursseihin. (Rissanen ym., 2007, s. 10)

Koulutusaloilta alkava eriytyminen sukupuolten välillä heijastuu myös työmarkkinoilla edelleen vuonna 2025, jolloin pystytään luokittelemaan naisten ja miesten aloja sekä ammatteja. Ammattien jakautuminen sukupuolten mukaan on pysynyt lähes muuttumattomana jo 30 vuoden ajan. Euroopan maita vertaillen eriytyminen nais- ja miesvaltaisiin ammatteihin näkyy vahvasti Suomessa. Naisia on enemmän aloilla, joissa palkkataso on matalampi verrattuna miesvaltaisiin aloihin. Naisten koulutusvalinnat ohjaavat heitä työskentelemään hoiva- ja palvelualoilla sekä kaupanalalla. Lisäksi naisia työskentelee paljon myös kulttuuri- ja käsityöalojen ammattiteissa. Naisia työskentelee paljon julkisella sektorilla, ja suuri osa miehistä työskentelee johtaja-ammattiteissa. (Yrittäjänaiset, n.d.-a) Naisyrittäjistä yli kolmanneksella on alempi tai ylempi korkeakoulututkinto, mikä edesauttaa heidän verkostoitumistaan. Toimialat, joilla naiset työskentelevät ovat ”sosiaalisesti orientoituneita”, sillä ne ovat koko yhteiskuntamme toimivuuden kannalta tärkeitä. (Rissanen ym., 2007, ss. 9–10)

Suurin osa naisista on yksinyrittäjiä, ja vain kolmasosa naisyrittäjistä on työnantajayrittäjiä eli työllistävät itsensä lisäksi myös muita. Naisten työnantajayrityksistä suurin osa on suuruusluokaltaan mikroyrityksiä, ja ne työllistävät enintään viisi työntekijää. Naiset valitsevat yleensä yritysmuodokseen toiminimen (77 %), tai osakeyhtiön (18 %). Naisten perustamat yritykset ovat keskimäärin pienempiä liikevaihdoltaan ja naiset ansaitsevat vähemmän tuloja yritystoiminnastaan. Naiset kokevat yrityksen laajentamisen haasteelliseksi, ja osa keskittyy kehittämään omaa osaamistaan yrittäjänä enemmän kuin tähtää kasvuun. Naisten syitä yritystoimintansa lopettamiselle ovat oman alan palkkatason nousu sekä työpaikkojen lisääntyminen. Yhtenä syynä lopettamiselle on eläköityminen. (Rissanen ym., 2007, ss. 8–9; Vossenber, 2013, s. 4) Tuloluokkia tarkasteltaessa naisyrittäjistä vain reilu 10 % saavuttaa ylimmän tuloluokan. Naisyrittäjien innostus ja

tyytyväisyys tekemäänsä työtä kohtaan on korkeampi, kuin palkansaajanaisilla sekä miesyrittäjillä. (Yrittäjänaiset, n.d.-a)

3.3 Yrittäjyyden ja perhe-elämän yhdistäminen

Naisyrittäjien yhtenä tunnistettavimmista haasteista on perhe-elämän ja yrittäjyyden yhdistäminen. Perheen perustaminen ja siitä huolehtiminen haastaa naisten urakehitystä ja oman yrityksen perustamista. Naisten tulee aikatauluttaa ja suunnitella uraansa perheen perustamisen ympärille, ja miettiä sopivaa hetkeä niin perheen kuin yrityksen perustamiselle. Päävastuu perheissä jakautuu epätasaisesti, ja vastuu lasten hoitamisesta on yleensä naisella. Perhevapaista 80 % pitää nainen, ja joka viides isä ei pidä ollenkaan perhevapaata Pohjoismaissa. (Yrittäjänaiset, n.d.-a)

Raskaana oleva vanhempi on oikeutettu saamaan Kelalta raskausrahaa, kun raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Raskausrahaa maksetaan enintään 40 arkipäivältä. Lapsen syntymän jälkeen lasta hoitavalle vanhemmalle maksetaan vanhempainpäivärahaa. Vanhempainpäivärahaa maksetaan enintään 320 arkipäivää, ja molemmilla vanhemmilla on oikeus käyttää puolet. Toinen vanhempainpäivärahaan oikeutettu voi luovuttaa enintään 63 päivää toiselle vanhemmalle. Yrittäjän vanhempainpäiväraha määräytyy vuositulojen mukaan. Lapsen voi viedä kunnalliseen tai yksityiseen hoitopaikkaan yhdeksän kuukauden ikäisenä, mutta tämä ei ole pakollista. Jotkut työnantajat maksavat työntekijöilleen vanhempainvapaan ajalta palkkaa, mutta työnantajalla ei ole lakiin perustuvaa palkanmaksuvelvollisuutta. (Holopainen, 2024, ss. 159–161; Kansaneläkelaitos, n.d.)

Yrittäjän suorituskykyä sekä halukkuutta kasvattaa yritystoimintaansa tukee työn ja hoitovastuun jakautuminen kotitalouksissa tasaisesti molempien vanhempien välillä (Vossenber, 2013, s. 7). Vanhempainvapaan päätyttyä monessa suomalaisperheessä turvaututaan vielä jonkin aikaa kotihoidontukeen, ja vastuu lasten ja kotiaskareiden hoidosta jatkuu naisilla. Pitkät perhevapaat vaikuttavat negatiivisesti naisen urakehitykseen, palkkaan sekä myöhemmin myös eläkkeeseen. (Yrittäjänaiset, n.d.-a)

Yrittäjyys voi oikein sovitettuna myös edistää parempaa tasapainoa perheen ja yrittäjyyden välillä. Naisille tärkeä tekijä yrityksen perustamiseen ja liiketoiminnan pyörittämiseen on usein puolison, perheen ja läheisten tuki. He turvautuvat lähipiirinsä sekä taloudelliseen että emotionaaliseen tukeen yrityksen perustamisvaiheessa, ja se nostaa heidän

itseluottamustaan sekä mahdollisuuksiaan kasvattaa yritystoimintaansa. (Vossenber, 2013, ss. 5,7)

4 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyön tutkimus on toteutettu käyttäen sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimus painottui kvantitatiivisen menetelmän käyttöön, mutta siinä kerättiin sekä määrällistä että laadullista aineistoa. Kahta eri tutkimusmenetelmää yhdistellen muodostuu triangulaatio. (Vilka, 2025) Tutkimuksen toteutuksen kannalta parhaaksi vaihtoehdoksi nousi digitaalinen kyselytutkimus, jolla pystyttiin tavoittamaan mahdollisimman suuri joukko vastaajia eri puolelta Suomea.

Kyselylomaketta suunnitellessa tulisi ennen kyselyn laatimista perehtyä syvemmin aihetta käsittelevään teoriaan sekä erilaisiin aineistoihin ennen varsinaisen kyselyn tekemistä.

Ennen kyselytutkimusta olisi hyvä olla teoreettista viitekehystä kirjoitettuna.

Kyselylomaketta laadittaessa on tiedettävä sen tavoite eli, mihin tutkimuskysymyksiin kyselyn avulla pyritään saamaan vastauksia. Kyselylomaketta laadittaessa on tiedettävä sen tavoite eli, mihin tutkimuskysymyksiin kyselyn avulla pyritään saamaan vastauksia.

(Vilka, 2025) Tässä opinnäytetyössä järjestystä jouduttiin hieman soveltamaan.

Aiheeseen ehdittiin perehtyä ja kirjallisuutta tutkailla niin, että opinnäytetyössä käsiteltävistä aihepiireistä oli ehtinyt muodostua jonkinlainen kuva, mutta ei välttämättä tarpeeksi riittävä.

Kyselytutkimuksen laatimiselle tuli yllättävä nopea aikataulu, jotta se saatiin jaettua tutkimuksen kohderyhmälle. Kyselylomaketta laadittaessa on tiedettävä sen tavoite eli, mihin tutkimuskysymyksiin kyselyn avulla pyritään saamaan vastauksia.

Tutkimuskysymykset olivat muodostuneet jo hyvissä ajoin, ja ne olivat selkeät ennen kyselyn laatimista.

4.1 Kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön kyselytutkimus painottui kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimusmenetelmän käyttöön. Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa tutkimus on mahdollista toteuttaa kyselylomaketta, systemaattista havainnointia tai valmiita tilastoja hyödyntäen, kunhan niistä kerättävä tieto on muunnettavissa tilastolliseen muotoon. Opinnäytetyössä hyödynnetty sähköinen kyselylomake, johon vastaaja saa linkin, on nykyään yleisimmin käytetty, johtuen mahdollisuudesta jakaa linkki laajasti useammalle ihmiselle. Kyselystä voidaan käyttää nimitystä survey-tutkimus, jolla viitataan kyselyn vakioimiseen.

Vakioimisella puolestaan tarkoitetaan, että jokaiselta kyselyyn vastanneelta kysytään jokainen asia tismalleen samanlailla. Aineistonkeruumenetelmänä sähköinen kyselylomake soveltuu hajallaan olevalle suurella joukolla ihmisiä. Kyselyn ideointivaiheessa tulee varmistaa, että tutkittava asia voidaan muuttaa mitattavaan muotoon eli se on operationalisoitavissa. Kyselylomakkeessa käytettävät kysymystyypit voivat olla monivalintakysymyksiä, avoimia kysymyksiä tai sekamuotoisia kysymyksiä. Monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi, ja niillä tavoitellaan vertailukelpoisuutta. (Vilkkä, 2025) Tässäkin opinnäytetyössä hyödynnetty sähköinen kyselylomake, johon vastaaja saa linkin, on yksi yleisimmin käytetyistä aineistonkeruumenetelmistä.

4.2 Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyössä hyödynnettiin lisäksi kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää, sillä kyselytutkimuksessa hyödynnettiin myös avoimia kysymyksiä. Avoimia kysymyksiä käyttämällä pyrittiin saamaan naisyrittäjiltä yksilöllisempiä ja laajempia vastauksia heidän kokemuksistaan ja ajatuksistaan yrittäjyyteen liittyen, mikä helpottaa tutkittavan ongelman tarkastelua syvemmin.

Laadullinen tutkimus tarkastelee kokemusten ja merkitysten maailmaa. Laadullisella tutkimuksella tulee pyrkiä vastaamaan vähintään yhteen miksi-kysymykseen. Laadullinen tutkimus ei pyri löytämään yhtä totuutta tutkittavaan asiaan. Kysymyksiä muotoillessa helpottaa kohderyhmän tuntemus, mutta niissä saattaa olla kytkettynä tutkijan oma käsitys aiheesta. Tutkittaessa laajemmin käsityksiä tai kokemuksia hyvät kysymykset alkavat sanoilla mitä, miten, millainen ja miksi. (Vilkkä, 2025)

4.3 Digitaalinen kyselytutkimus

Tutkimuksessa hyödynnettiin digitaalista kyselytutkimusta, joka luotiin Google Forms alustalla. Digitaalinen kyselytutkimus mahdollisti keräämään laajasti vastauksia eri puolilta Suomea, ja tutkimuksen tulosten analysoinnin kannalta oli tärkeää saada kerättyä mahdollisimman paljon vastauksia. Kyselyn kohderyhmänä oli toimeksiantajan Suomen Yrittäjänaiset ry:n jäsenet eli yrittäjänaiset.

Kyselylomakkeen etuna on se, että se toteutetaan anonymisti eli vastaajilta ei kerätä henkilötietoja, ja jokainen pystyy vastaamaan kyselyyn mahdollisimman rehellisesti ja

matalalla kynnyksellä. (Vilka, 2025) Kyselyssä vastaajilta kerättiin erilaisia taustatietoja, mutta niitä ei hyödynnetty kyselyn tulosten analysoimisessa niin, että ketään yksittäistä vastaajaa pystyttäisiin tunnistamaan.

Kyselylomake lähetettiin sähköpostitse toimeksiantajan tarkastettavaksi ennen kuin se jaettiin kohderyhmälle. Toimeksiantaja vastasi itse kyselyyn, ja pystyi sen avulla antamaan palautetta kyselystä. Ulkopuolisen vastaaminen kyselyyn, ja palautteen saaminen oli tärkeää kyselyn selkeyttämisen kannalta. Kyselyyn lisättiin palautteen myötä muutama toimeksiantajan olennaiseksi näkemä vastausvaihtoehto sekä tarkennettiin kysymysten muotoilua selkeämmiksi, jotta jokainen vastaajista ymmärtäisi kysymykset niiden oikeassa merkityksessään.

Toimeksiantaja jakoi kyselyn osana heidän uutiskirjettään. Uutiskirjeeseen liitettiin linkki kyselylomakkeeseen ja lyhyt kuvaus, jossa kerrottiin kyselyn olevan tutkimuksellisen osuus osana ammattikorkeakoulun opinnäytetyötäni sekä mainittiin minut nimeltä. Uutiskirje jaettiin jäsenille 4.3., ja vastauksia kerättiin 4.-16.3.2025 välisenä aikana. Toimeksiantaja muistutti vastaamisesta 13.3., joka sai naisryttäjät vastamaan kyselyyn. Muistutuksen myötä vastausten määrä viisinkertaistui.

5 Tulokset

Tässä opinnäytetyön osiossa avataan ja analysoidaan kyselytutkimuksen tuloksia. Kyselytutkimukseen vastasi ainoastaan toimeksiantajan Suomen Yrittäjänäisten jäsenverkostoon kuuluvia naisryttäjiä. Vajaan kahden viikon aikana kyselyyn vastasi yhteensä 174 naisryttäjää. Kyselyn keskimääräinen vastausaika oli 12 minuuttia. Kysely koostui kaikkiaan 25 kysymyksestä, joista avoimia kysymyksiä oli kolme kappaletta. Lisäksi kysely sisälsi kolme ”Jokin muu, mikä? -kysymystä, joiden avulla vastaajien oli mahdollista antaa valmiista vastausvaihtoehdoista puuttuva oma vastaus.

5.1 Vastaajien taustatiedot

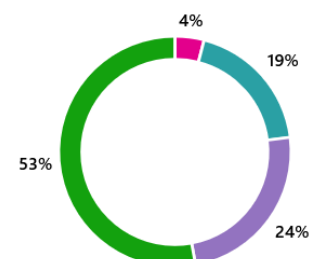
Kyselylomakkeen ensimmäisen osion kysymysten avulla pyrittiin selvittämään vastaajien taustatietoja. Taustatietoja hyödyntämällä pystyttiin tarkastelemaan ja yhdistelemään saatuja vastauksia, ja vaikuttaako yrittäjien taustatiedot kyselyn tuloksiin. Taustatiedoissa selvitettiin vastaajien ikä, koulutustausta, yritystoiminnan muoto, yrittäjyyden kesto, toimiala, yritysmuoto, yrityksen henkilöstömäärä sekä toimipaikka. Taustatieto kysymykset ovat vastaajalle helppo tapa lähteä vastaamaan kyselyyn, sillä niihin vastaaminen on yksinkertaista ja nopeaa. Taustatietoja eli taustamuuttujia hyödyntämällä voidaan selittää vastaajien kyselyn muihin kysymyksiin antamia vastauksia (Vilka, 2025). Taustatiedoista suurin osa kerättiin monivalintakysymyksiä hyödyntäen eli vastaus vaihtoehdot oli annettu valmiiksi. Yrityksen toimiala oli ainoa, jota kysyttiin avoimen kysymyksen muodossa, jotta jokainen sai vastata siihen vapaammin. Toimiala ei välttämättä jokaisen yrityksen kohdalla ole yksiselitteinen, ja näin vastausten joukossa oli myös tarkempia vastauksia naisyrittäjien yritysten toimialoista tai sen toiminnasta. Tämän osion jokaiseen kysymykseen oli annettava vastaus eli ne olivat pakollisia, jotta kyselyssä pystyi etenemään.

Kyselyn ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin yrittäjien ikää, ja vastaus vaihtoehdot oli annettu valmiiksi. Kuvasta 3 ilmenee ettei kyselyyn vastanneista yrittäjistä kukaan ollut alle 25-vuotias. Vastaajista 25–34-vuotiaita eli nuoria naisyrittäjiä oli vähemmistö vastaajista. Suuri osa vastanneista yrittäjistä oli yli 45-vuotiaita, ja jopa yli puolet (53 %) vastanneista oli 55-vuotiaita. Kuvasta kolme pystyy näkemään, kuinka kyselyssä kerättyjen vastausten tulokset on esitetty piirakkakaaviomaisessa muodossa.

Kuva 3. Vastaajien ikäjakauma

1. Ikä: (0 piste)

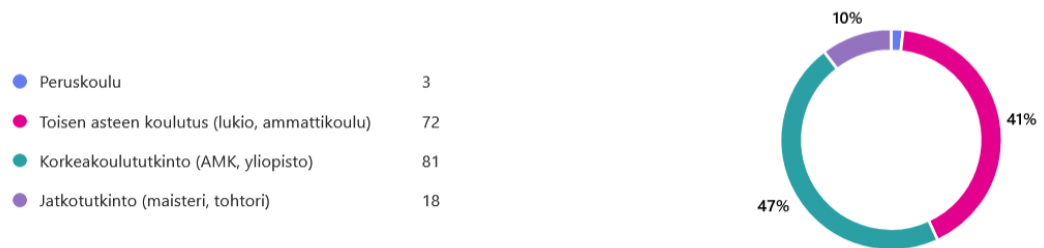
● alle 25-vuotias	0
● 25–34-vuotias	7
● 35–44-vuotias	33
● 45–54-vuotias	42
● yli 55-vuotias	92

Kysymyksessä kaksi siirryttiin kysymään vastaajien koulutustausta. Naisten kouluttautuneisuutta Suomessa on käsitelty opinnäytetyössä, ja kyselyssä haluttiin saada vastauksia aiheeseen. Kuvasta neljä nähdään, että vastanneista yrittäjistä vain kolme oli päättänyt opiskelunsa peruskoulun jälkeen. Peruskoulun jälkeisen koulutuksen eli lukion tai ammattikoulun käyneitä oli 41 % vastaajista. Suurimmalla osalla vastaajista (47 %) oli korkeakoulututkinto joko yliopistosta tai ammattikorkeakoulusta. 10 % vastanneista yrittäjistä oli opiskellut itselleen vielä jatkotutkinnon.

Kuva 4. Vastaajien koulutustausta

2. Koulutustausta: (0 piste)

Kyselyn kolmannessa kysymyksessä selvitettiin naisyrittäjien yrittäjyyden muotoa, onko yrittäjyys sivu- vai päätoimista. Kuvasta viisi huomataan, että selkeä enemmistö (85 %) vastaajista on päätoimisia yrittäjiä, mutta mukaan mahtui myös joukko yrittäjyyttä sivutoimimisena tekeviä.

Kuva 5. Vastaajien yrittäjyyden muoto

3. Valitse: (0 piste)

Seuraavaksi kysyttiin kysymyksessä neljä, kuinka kauan on toiminut yrittäjänä. Tämän kysymyksen vastauksissa korreloituu myös kyselyyn vastanneiden yrittäjien ikä. Kuvasta

kuusi selviää, että uusien yrittäjien määrä, jotka ovat toimineet yrittäjinä alle vuoden, oli hyvin vähäinen (3 %). Yrittäjinä 1–3 vuotta oli toiminut 4 % vastaajista. Suurin osa vastaajista (79 %) oli ollut yrittäjänä yli 7 vuoden ajan, ja loput 14 % oli ollut yrittäjänä 4–7 vuotta.

Kuva 6. Vastaajien kokemus yrittäjänä

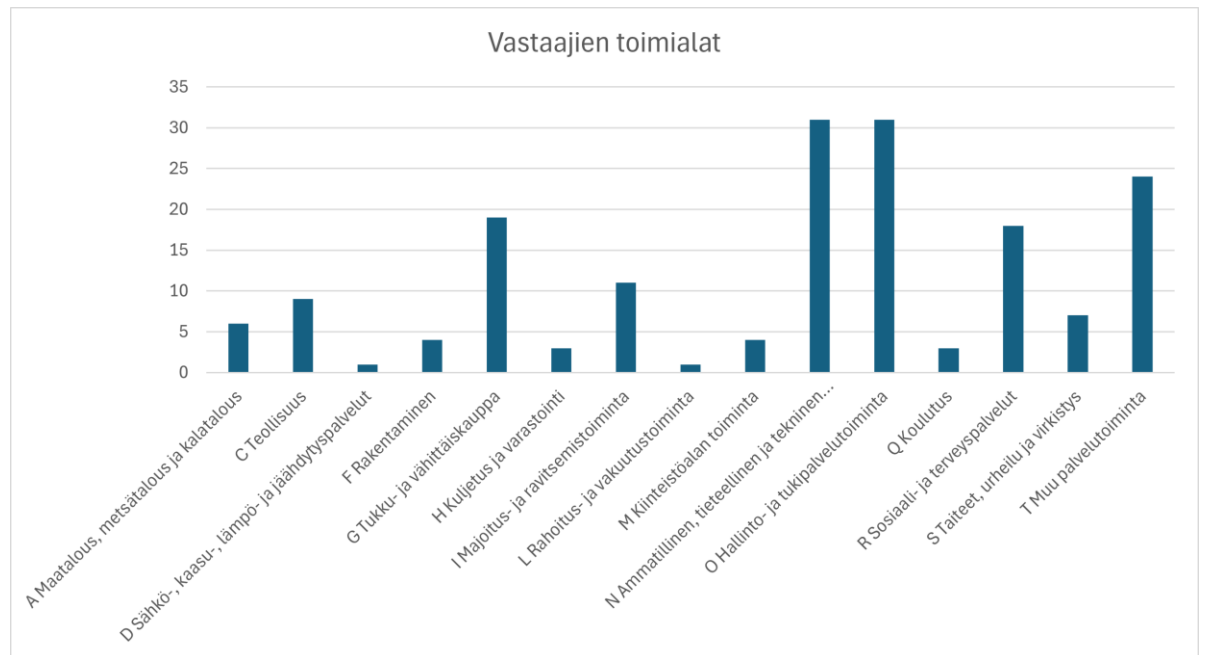
4. Kuinka kauan olet toiminut yrittäjänä? (0 piste)

Kysymyksessä viisi kysyttiin avoimen kysymyksen muodossa vastaajien yritysten toimialaa. Kysymys oli avoin, jotta vastaajien oli mahdollista antaa tähän laajempi tai tarkempi vastaus yrityksensä toimialasta, mikäli se ei ollut yksiselitteinen tai tarkkaan vastaajan tiedossa. Toimialan olisi voinut kysyä myös monivalintakysymyksenä kuten muut osion kysymykset kysyttiin, mutta oman toimialan tarkka luokittelu olisi saattanut viedä osalta vastaajista aikaa.

Kysymykseen saaduista vastauksista voitiin havaita, että yrittäjiä työskenteli monipuolisesti eri toimialoilla, ja osa vastaajista oli sarjayrittäjiä. Jokainen vastaus taulukoitiin Exceliin, jossa ne käytiin yksitellen läpi ja luokiteltiin tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2025 mukaan (Tilastokeskus, 2025). Excel-taulukko muunnettiin pylväsdiagrammiksi. Kuvasta seitsemän on nähtävissä vastaajien toimialajakauma pääluokittain, ja näkyvissä on vain sellaiset toimialat, jotka saivat vastauksia. Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta saivat eniten vastauksia, ja molempiin tuli 31 vastausta. Toiseksi eniten vastauksia kertyi muuhun palvelutoimintaan, jossa toimi 24 yritystä. Tämän jälkeen lähes tasoissa olivat tukku- ja vähittäiskauppa sekä sosiaali- ja terveystalvet. Vähiten, alle viisi vastausta, tuli sähkö-, kaas-, lämpö- ja jäähdytyspalveluihin, rahoitus- ja vakuutustoimintaan, koulutukseen, kiinteistöalan toimintaan sekä rakentamiseen.

Kuva 7. Vastaajien toimialajakauma

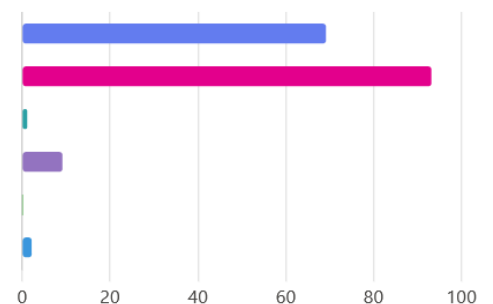
Kysymyksessä kuusi selvitettiin vastaajien yritysten yritysmuotoa. Kuvasta kahdeksan huomataan vastauksissa korostuvan selvästi Suomen kaksi yleisintä yritysmuotoa, koska vastaajien yritysmuodoista 53 % oli osakeyhtiöitä, ja 40 % oli toiminimiyrittäjiä.

Kommandiittiyhtiöitä oli 5 % vastauksista, ja yhden kyselyyn vastanneista yritysmuotona oli avoin yhtiö. Kaksi oli vastannut yritysmuodokseen vaihtoehtoon ”Muu”, jolla voidaan viitata esim. kevytyrittäjyyteen.

Kuva 8. Vastaajien yritysmuoto

6. Yritysmuoto: (0 piste)

● Toiminimi	69
● Osakeyhtiö	93
● Avoin yhtiö	1
● Kommandiittiyhtiö	9
● Osuuskunta	0
● Muu	2

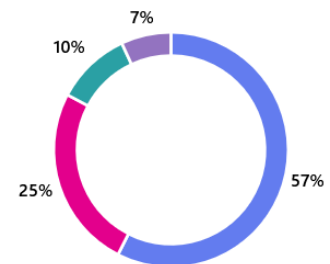
Kysymyksessä seitsemän tarkastellaan naisryttäjien yritysten henkilöstömääriä. Kuvasta yhdeksän nähdään heti, että suurin osa vastanneista yrittäjistä toimii yksinyrittäjinä.

Yksinyrittäjien osuus kaikista vastanneista oli 57 % eli yli puolet. Toinen saaduista vastauksista tehty havainto oli, että suurin osa vastaajien työnantajyrityksistä, jotka työllistävät myös muita, luokitellaan henkilöstömääränsä mukaan mikroyrityksiksi. Yrityksiä, jotka työllistävät 2–5 työntekijää oli 25 %, ja 6–10 työntekijää työllistäviä yrityksiä oli 10 % vastauksista. Yli 10 työntekijän yrityksiä oli 7 %.

Kuva 9. Vastaajien yritysten henkilöstömäärä

7. Yrityksesi henkilöstömäärä: (0 piste)

● Yksinyrittäjä	100
● 2–5 työntekijää	44
● 6–10 työntekijää	18
● yli 10 työntekijää	12

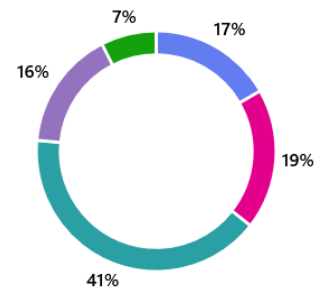

Kysymyksessä kahdeksan kysyttiin, missä päin Suomea vastaajien yritykset toimivat. Vastausvaihtoehdot olivat pääkaupunkiseutu, suurkaupunkialue, pienempi kaupunki, maaseutu sekä koko Suomi/verkko. Pääkaupunkiseutuun kuuluvat Helsinki, Vantaa, Espoo sekä Kauniainen. Suurkaupunkialueita ovat Tampereen seutu, Turun seutu sekä Oulun seutu. Pienempiä kaupunkeja ovat edellä mainittuja suurkaupunkeja pienemmät kaupungit, ja maaseutua ovat alueet, joissa asutus on harvempaa ja palvelut keskitetty kaupunkeihin. Yhdeksi alueeksi voidaan katsoa koko Suomi, jos yritystoiminta on esim. verkossa tapahtuvaa. Kuvasta 10 nähdään, että yrityksistä 41 % sijaitsi pienemmässä kaupungissa, ja pienin osuus (7 %) toimi koko Suomen laajuisesti tai sitten verkossa. Suomen laajuisesti verkossa toimineet yritykset tarjosivat erilaisia myynnin, markkinoinnin sekä viestinnän palveluja. Loput yritykset jakautuivat melko tasaisesti, sillä 19 % yrityksistä olivat suurkaupunkialueelta, 17 % pääkaupunkiseudulta sekä 16 % maaseudulta.

Kuva 10. Vastaajien yritysten sijainti

8. Missä päin Suomea yrityksesi toimii? (0 piste)

● Pääkaupunkiseutu	29
● Suurkaupunkialue (Tampere, Turku, Oulu)	33
● Pienempi kaupunki	71
● Maaseutu	28
● Koko Suomi / verkko	13

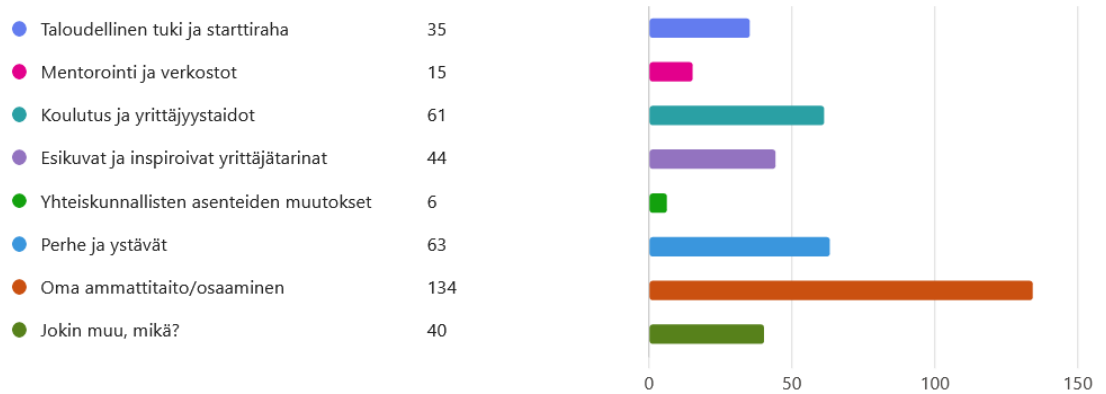
5.2 Yrittäjyyteen kannustaneet tekijät

Kyselylomakkeen toisessa osiossa tarkastellaan niitä tekijöitä, jotka ovat kannustaneet vastaajia ryhtymään yrittäjiksi. Tavoitteena on ymmärtää, mitkä motivaatiotekijät vaikuttavat erityisesti naisyrittäjyyden taustalla. Toinen osio koostui kahdesta pakollisesta pääkysymyksestä sekä vapaavalintaisesta täydentävästä avoimesta jatkokysymyksestä.

Kysymys yhdeksän oli monivalintakysymys, jossa kartoitettiin vastaajien näkemyksiä heitä yrittäjyyteen kannustaneista tekijöistä. Vastaajat pystyivät valitsemaan heille kolme tärkeintä tekijää. Vastauksia kysymykseen annettiin vaihtelevasti, sillä jotkut vastaajista valitsivat vain yhden tekijän, ja jotkut olivat vastanneet kolme eri tekijää. Kuvasta 11 on nähtävissä, että vaihtoehtoista kolme eniten valittua tekijää olivat yrittäjien oma ammattitaito/osaaminen, perhe ja ystävät sekä koulutus ja yrittäjyystaidot. Näistä kaikista eniten vastauksia, 34 %, sai oma ammattitaito/osaaminen, joten se voidaan nähdä keskeisenä motivaatiotekijänä naisilla ryhtyä yrittäjäksi. Toiseksi eniten vastauksia sai perhe ja ystävät, jonka osuus oli 16 % vastauksista. Perheen ja läheisten tuen tärkeys naisyrittäjille on noussut myös aiemmin tässä opinnäytetyössä esille kuten myös naisten koulutus. Vaihtoehdon koulutus ja yrittäjyystaidot osuus oli 15 % vastaajista. 11 % vastauksista sai esikuvat ja inspiroivat yrittäjätarinat. Näiden kannustavien tekijöiden lisäksi myös taloudellinen tuki ja starttiraha (9 %) sai vastauksia, mutta ei kuitenkaan niin paljoa kuin edellä mainitut. Mentorointi ja verkostot (4 %) sekä yhteiskunnallisten asenteiden muutokset (2 %) saivat vähiten vastauksia kaikista vaihtoehtoista. Vaihtoehto ”Jokin muu, mikä?” keräsi 10 % vastauksista.

Kuva 11. Yrittäjyyteen kannustaneet tekijät

9. Mitkä tekijät ovat kannustaneet sinua yrittäjyyteen? (Valitse kolme tärkeintä) (0 piste)

Kysymys 10 oli jatkokysymys edellisen kysymyksen vastausvaihtoehtoon ”Jokin muu, mikä?”, joka keräsi 40 vastausta. Kysymyksessä kysyttiin yrittäjyyteen kannustaneita tekijöitä. Tämän kysymyksen avulla annettiin vastaajille mahdollisuus kertoa jokin vaihtoehdoista puuttunut tekijä, joka on kannustanut heitä yrittäjyyteen.

Vastauksista nousi merkittävimpänä tekijänä yrittäjyyden tuoma vapaus, ja vapautta tarkoitettiin sekä ajallisesti että mahdollisuutena vaikuttaa itse työn tekemiseen. Lisäksi yrittäjyyteen on kannustanut uralla eteneminen, ja heikko työllistymistilanne omalla alalla. Osa koki iän ja asunpaikan vaikuttavan siihen, että yrittäjyys näyttäytyi heille sopivana vaihtoehtona. Kannustimina toimivat lisäksi yritysten sukupolvenvaihdokset ja yrityskaupat, joissa edellinen yrittäjä ja valmiiksi vakiintunut asiakaskunta tarjosivat tukea uudelle yrittäjälle. Osa kertoi yrittäjyyden kulkeneen suvussa, ja tämä koettiin kehittäneen valmiuksia ja osaamista ryhtyä yrittäjäksi. Vastaajat kuvasivat yrittäjyyttä oman unelman toteuttamisena sekä mahdollisuutena tehdä jotakin merkityksellistä hyödyntäen omaa osaamista ja liikeideaa. Lisäksi mainittiin myös taloudelliset kannustimet, kuten parempi tulotaso tai mahdollisuus lisätuloihin palkkatyön rinnalla. Osa vastaajista kertoi siirtyneensä yrittäjyyteen palkkatyössä loppuun palamisen seurauksena. Tämä osoittaa, että yrittäjyyden taustalla vaikuttavat motiivit eivät ole aina myönteisiä, vaan myös negatiiviset kokemukset voivat toimia ratkaiseva tekijänä uramuutokselle.

Kysymyksessä 11 hyödynnettiin erilaista kysymysmuotoa, Likert-asteikkoa. Likert-asteikolla tarkoitetaan, että kysymyksessä on esitetty väittämiä, joista vastaajan tulee olla samaa tai eri mieltä. Väittämiä arvioidaan arvoasteikolla. (SurveyMonkey, n.d.) Tässä kysymyksessä

väittämiä voitiin arvioida viidellä eri arvolla, joista keskimäinen arvo oli neutraali ”En osaa sanoa”.

Kuvasta 12 nähdään, että suurin osa vastaajista kokee yrittäjyyden olleen heille oikea uravalinta, 57,5 % on täysin samaa mieltä ja 35,1 % on jokseenkin samaa mieltä. 1,1 % vastaajista ei osannut sanoa, ja 6,3 % oli jokseenkin eri mieltä. Vastaajista yksikään ei ollut väittämstä täysin eri mieltä.

Puolet (50,6 %) vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä siitä, että naisyrittäjille suunnatut verkostot sekä mentorointimahdollisuudet ovat helposti saatavilla. 20 % ei osannut sanoa, ja 10,3 % oli jokseenkin eri mieltä.

Väittäjä siitä, että naisten perustamat yritykset saavat riittävästi rahoitusta keräsi eniten ”En osaa sanoa” vastauksia, mutta moni (27,6 %) oli myös jokseenkin eri mieltä sekä täysin eri mieltä 12,1 %. Väittämän kanssa jokseenkin samaa mieltä oli 9,8 % vastanneista.

”Perheen ja yrittäjyyden yhdistäminen on mahdollista nykyisten tukimuotojen avulla” väittäjä jakoi tasaisesti mielipiteitä vastaajien keskuudessa, ja 29,9 % vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä, kun taas 29,9 % ei osannut sanoa. Jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa oli 25,3 %, ja täysin eri mieltä oli 10,3 %. Vain 4,6 % oli täysin samaa mieltä väittämstä.

Suurin osa vastaajista koki yrittäjyyteen liittyvien asenteiden muuttuneen myönteisemmiksi viime vuosien aikana, jokseenkin samaa mieltä oli 48,9 % ja täysin samaa mieltä 13,8 %. 18,4 % ei osannut sanoa, ja väittämän kanssa jokseenkin tai täysin eri mieltä oli yhteensä 19 % vastaajista.

Useat vastaajat kokivat saavansa riittävästi tukea ja neuvontaa yrittäjyyteensä, jokseenkin samaa mieltä oli 48,3 %, ja täysin samaa mieltä oli 20,1 % vastaajista. Vastaajista yhteensä 23 % oli väittämstä eri mieltä.

Vastaukset jakoutuivat melko tasaisesti sen suhteen, että yrittäjyys nähdään tasa-arvoisena uravaihtoehtona sukupuolesta riippumatta. Täysin samaa mieltä oli 26,4 %, ja jokseenkin samaa mieltä 27,6 %. Kuitenkin myös 27,6 % vastaajista oli jokseenkin eri mieltä, ja 6,3 % oli täysin eri mieltä.

Vastaajat olivat melko yksimielisiä siitä, että naiset arvioivat riskit usein korkeammiksi kuin miehet, sillä samaa mieltä väittämän kanssa oli 77,6 % vastaajista. Täysin eri mieltä oli 1,7 %, ja jokseenkin eri mieltä oli 6,9 %. 13,8 % vastaajista ei osannut sanoa.

Itseluottamusta ja rohkeutta merkittävinä tekijöinä naisten yrittäjäksi ryhtymiselle piti ylivoimainen osuus (92,5 %) vastaajista. 4 % vastaajista oli väittämästä eri mieltä, eikä pitänyt näitä piirteitä merkittävinä tekijöinä.

83,9 % mielestä verkostoituminen ja sosiaaliset suhteet ovat keskeisiä menestystekijöitä naisyrittäjille. Eri mieltä tämän väittämän kanssa oli 7,5 % vastaajista, ja 8,6 % ei osannut sanoa.

Jokseenkin (44,3 %) sekä täysin (31 %) samaa mieltä oltiin vastaajien keskuudessa siitä, että sukupuolittuneet odotukset vaikuttavat edelleen siihen, millä aloilla naiset tyypillisesti ryhtyvät yrittäjiksi. 15,5 % ei osannut sanoa, ja 9 % vastaajista oli eri mieltä.

Digitalisaation ja teknologian kehittymisen uskotaan luovan uusia mahdollisuuksia naisyrittäjille, sillä 81,1 % oli samaa mieltä väittämän kanssa. Vain 2,3 % oli eri mieltä, kun taas 16,7 % ei osannut sanoa.

75,8 % vastaajista uskoi, että naisten yrittäjyyttä voisi edistää parempi perhevapaajärjestelmä sekä hoivavastuiden tasaisempi jakautuminen. Väittämästä täysin eri mieltä ei ollut kukaan vastaajista, mutta jokseenkin eri mieltä oli 4 %, ja 20,1 % ei osannut sanoa.

Kuva 12. Vastaajien näkemykset yrittäjyyteen liittyvistä väittämistä

11. Vastaa seuraaviin väittämiin: (0 piste)

5.3 Yrittäjydessä kohdatut haasteet

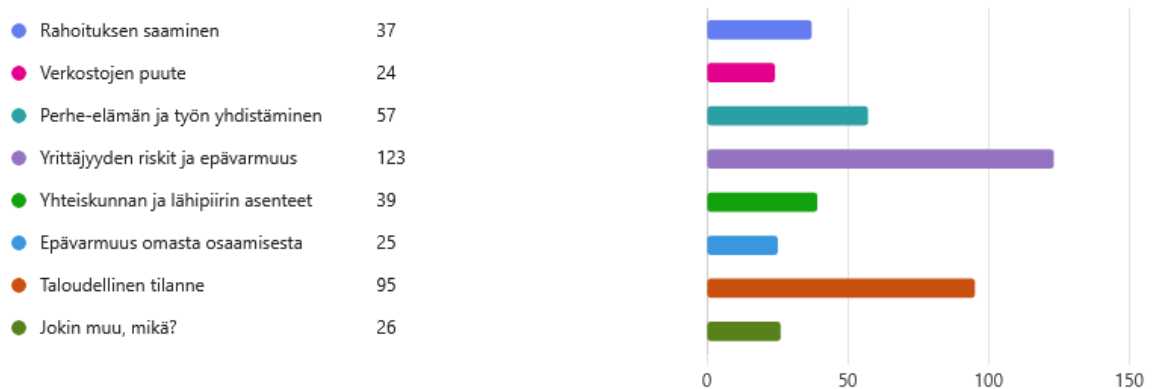
Kyselylomakkeen kolmannessa osiossa tarkastellaan naisyrityksien kohtaamia haasteita. Osio sisältää monivalintakysymyksen, ja kysymykseen liittyvän avoimen jatkokysymyksen. Vastaajilla oli valittavissa kolme heistä merkittävintä haastetta.

Kysymyksessä 12 kysyttiin, mitkä ovat olleet suurimmat haasteet, joita vastaajat ovat kohdanneet yrittäjänä. Kuvasta 13 huomataan kaksi eniten vastauksia kerännyttä vaihtoehtoa. Tulosten perusteella merkittävimmäksi haasteeksi koettiin yrittäjyyteen liittyvät riskit ja epävarmuus, sillä sen mainitsi haasteeksi 123 vastaajaa, joka on noin 70 %. Vastaus korostaa riskienhallinnan ja erävarmuuden sietokyvyn merkitystä yrittäjydessä. Toiseksi yleisimpänä haasteena 95 vastaajaa (55 %) vastasi taloudellinen tilanne, millä voidaan viitata yrittäjän toimeentulon epävakauteen sekä vaihtelevaan markkinatilanteeseen. Kolmanneksi eniten vastattiin vaihtoehtoon perhe-elämän ja työn yhdistäminen, johon kertyi 57 vastausta eli sen valitsi hieman yli 30 % vastaajista. Näiden

lisäksi useampi vastaaja koki haasteena myös rahoituksen saamisen (37) sekä yhteiskunnan ja lähipiirin asenteet (39). Suhteellisen vähäisinä haasteina näyttäytyivät verkostojen puute (24) ja epävarmuus omasta osaamisesta (25). Tämä voisi viitata siihen, että vastaajilla on ollut yrittäjäksi ryhtyessään vahvaa osaamista ja riittävät verkostot.

Kuva 13. Vastaajien kohtaamat haasteet yrittäjyydessä

12. Mitkä ovat olleet suurimmat haasteet, joita olet kohdannut yrittäjänä? (Valitse kolme tärkeintä) (0 piste)

Kysymys 13 oli jatkokysymys kysymykseen 12, ja vastaajille annettiin vaihtoehto kertoa jokin vaihtoehdoista puuttuva merkittävä haaste. Kysymys oli avoin, ja kysymykseen saatiin 40 vastausta, vaikka kysymyksessä 12 vaihtoehdon ”Jokin muu, mikä” oli valinnut 26 vastaajaa.

Vastauksissa nousi esille työnantajana toimimisen haasteet. Useampi kysymykseen vastannut koki haastavaksi löytää osaavaa henkilökuntaa, ja heillä oli pelko työntekijöiden irtisanoutumisesta. Osa vastaajista, jotka kertoivat työntekijöiden saamisen olevan haasteena, toimivat yksinyrittäjinä. Heillä olisi siis halukkuutta palkata henkilöstöä, mutta osaavia tekijöitä on vaikeaa löytää. Työntekijöihin liittyen koettiin myös sairauslomien sekä perhevapaiden aiheuttavan haastetta.

Työntekijöiden lisäksi vastattiin myös oma jaksaminen sekä sairastuminen, jotka ovat monen yrittäjän liiketoiminnalle merkittävä haaste. Haasteena mainittiin myös viime vuosien nopeasti muuttuvat yrittäjästä itsestään riippumattomat tilanteet, joista mainittakoon koronapandemia, sodat sekä hintojen nousut. Lisäksi kotimaan lakot ovat aiheuttaneet osalle vastaajista haastetta. Haastetta vastaajilla ovat aiheuttaneet hallituksen toimet, joita ovat tehdyt lakimuutokset sekä muutokset verotuksessa. Haastetta koettiin aiheuttavan

myös itsensä johtaminen, ajanhallinta sekä voimavarojen jakaminen. Osalla haaste oli toimialakohtaiset tekijät kuten töiden sesonkipainotteisuus. Saatujen vastausten joukosta on nostettava huomiona yli 10 työntekijän sähköasennus yritystä johtavan naisyrittäjän vastaus, jossa hän kertoo haastetta aiheuttavan kohtaamansa epäilevä ja välinpitämätön asenne miesvaltaisella toimialalla.

5.4 Haasteiden vaikutukset vastaajien yrittäjyyteen

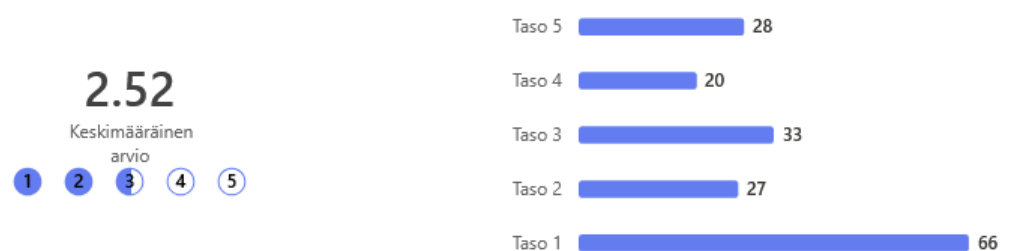
Kyselylomakkeen neljännessä osiossa arvioitiin tunnistettujen haasteiden merkitystä negatiivisena tekijänä vastaajien yrittäjäuralla etenemiseen. Haasteen merkitystä arvioitiin asteikolla 1-5, jossa 1=ei vaikutusta ja 5=merkittävä vaikutus.

Kysymyksessä 14 vastaajien tuli arvioida pääomarahoitukseen saatavuuden vaikutusta yrittäjänä etenemiseen. Tulosten keskimääräinen arvio oli 2,52, joka viittaa siihen, että pääomarahoitukseen saatavuus koetaan keskimäärin vaikuttavana tekijänä, mutta ei merkittävänä esteenä. Kuvasta nähdään, että 66 eli 38 % vastasi, ettei pääomarahoitukseen saatavuus ole vaikuttanut heidän yrittäjyyteensä, mutta sillä on ollut merkittävä vaikutus 28 eli 16 % vastanneista. 27 vastaajaa koki vaikutuksen lievänä. 33 eli 19 % vastaajista koki vaikutuksen keskitasoisena, ja 20 vastaajaa eli noin 11 % arvioi vaikutuksen melko merkittäväksi.

Vaikka useampi (66) ei kokenut pääomarahoitukseen saatavuudella olevan vaikutusta, on huomionarvoista, että yli 27 % (tasot 4 ja 5 yhteensä 48 vastaajaa) piti sen saatavuutta merkittävänä tai melko merkittävänä esteenä.

Kuva 14. Pääomarahoitukseen saatavuuden vaikutus yrittäjyyteen

14. Pääomarahoitukseen saatavuus (0 piste)

Kysymyksessä 15 selvitettiin vastaajien tukiverkostojen puutetta ja sen aiheuttamaa vaikutusta. Tulosten keskimääräinen arvio oli 2,55, mikä viittaa siihen, että tukiverkostojen puute nähdään lievästi negatiivisena tekijänä yrittäjyyden kannalta. Vaikutus on monille olemassa, mutta ei voimakkaasti rajoittava. 34 vastaajaa eli 19,5 % koki, ettei tukiverkostojen puute vaikuta heidän yrittäjyyteensä. Suurin yksittäinen ryhmä (54=31 %) arvioi vaikutuksen lieväksi, ja lähes yhtä suuri joukko (51=29 %) koki vaikutuksen keskitasoisena. 15,5 % (27) koki vaikutuksen melko merkittäväksi, ja vastaajista kahdeksalle tukiverkostojen puutteella on merkittävä vaikutus.

Kuva 15. Tukiverkostojen puutteen vaikutus yrittäjyyteen

15. Tukiverkostojen puute (0 piste)

Kysymyksessä 16 tarkasteltiin yrittäjyyteen liittyvien riskien negatiivista vaikutusta yrittäjänä etenemiselle. Tuloksena saatu keskimääräinen arvio 3,36 viittaa siihen, että yrittäjyyden riskit koetaan keskimääräistä negatiivisempänä tekijänä. Riskien luoma pelko tai niiden todellinen vaikutus on merkittävä monille vastaajista. Vain 10 (6 %) vastaajaa koki, että riskit eivät vaikuta heidän yrittäjyyteensä lainkaan. Noin 17 % (29) vastaajista koki vaikutuksen vain lievänä. 46 vastaajaa (26 %) koki riskien vaikutuksen kohtalaisena. 38 % (66) koki yrittäjyyden riskien vaikutuksen melko merkittäväksi, ja 23 vastaajaa (13 %) arvioi vaikutuksen erittäin merkittäväksi.

Kuva 16. Riskien vaikutus yrittäjyyteen

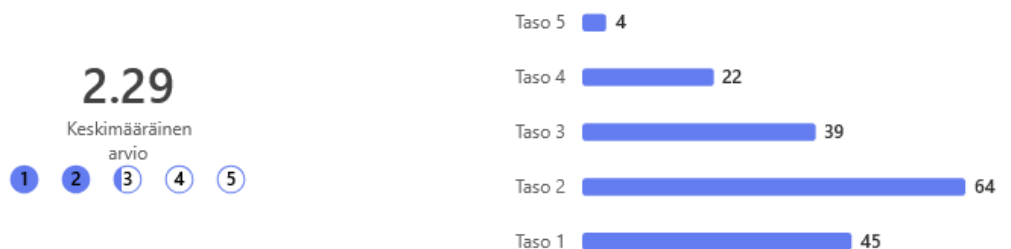
16. Yrittäjyyden riskit (0 piste)

Kysymyksessä 17 selvitettiin yrittäjyystietämyksen puutteen negatiivista vaikutusta vastaajille. Keskimääräiseksi arvioksi saatiin 2,29, joka viittaa siihen, ettei yrittäjyystietämyksen puute yleisesti ottaen näyttäydä merkittävänä esteenä yrittäjyydelle tämän kyselyyn vastanneiden keskuudessa. Kuvasta 16 nähdään, että yhteensä 109 vastaajaa (63 %) koki, ettei vaikutusta ole tai se on lievä. 22 % arvioi vaikutuksen olevan keskitasoa. 26 vastaajaa yhteensä (15 %) koki vaikutuksen olevan merkittävää luokkaa.

Kuva 17. Yrittäjyystietämyksen puutteen vaikutus yrittäjyyteen

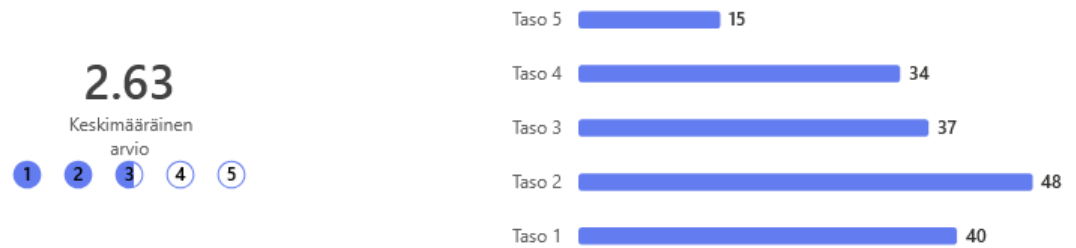
17. Yrittäjyystietämyksen puute (0 piste)

Kysymyksessä 18 pohdittiin oman epävarmuuden ja epäonnistumisen pelon vaikutusta yrittäjyyteen, ja keskimääräiseksi tuloksi saatiin 2,63, joka on hieman keskitasoa korkeampi. Kuvasta 17 nähdään, että vastaajista 40 (23 %) ei koe epävarmuuttaan tai epäonnistumisen pelkoa negatiivisena tekijänä, ja 27,5 % (48) arvioi vaikutuksen lieväksi. 37 vastaajaa (21 %) koki vaikutuksen kohtalaisena. 34 vastaajaa (19,5 %) koki vaikutuksen melko merkittävänä, ja 15 vastaajalla (9 %) vaikutus oli merkittävä.

Kuva 18. Oma epävarmuuden ja epäonnistumisen pelon vaikutus yrittäjyyteen

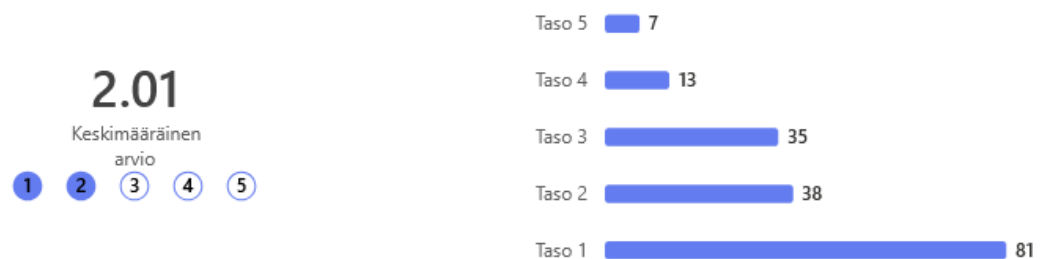
18. Oma epävarmuus ja pelko epäonnistumisesta (0 piste)

Kysymyksessä 19 tarkasteltiin muiden ihmisten mielipiteiden ja asenteiden vaikutusta vastaajien yrittäjyyteen. Keskimääräinen arvio oli 2,01, joka on alhainen verrattuna edeltävien kysymysten tuloksiin. Alhainen luku viittaa siihen, että muiden ihmisten mielipiteitä ja asenteita ei juuri koeta yrittäjyyden esteeksi. 46,5 % (81) vastaajista ei koe muiden ihmisten mielipiteillä olevan negatiivista vaikutusta heidän yrittäjyyteensä. 38 vastaajaa (22 %) kokee vaikutuksen lievänä. 35 vastaajaa (20 %) arvioi vaikutuksen keskitasoiseksi. Vain 7 vastaajaa (4 %) koki ne rajoittavaksi tekijäksi.

Kuva 19. Muiden mielipiteiden ja asenteiden vaikutus yrittäjyyteen

19. Muiden ihmisten mielipiteet ja asenteet yrittäjyydestäsi (0 piste)

5.5 Naisyrittäjien kokemukset asenteista

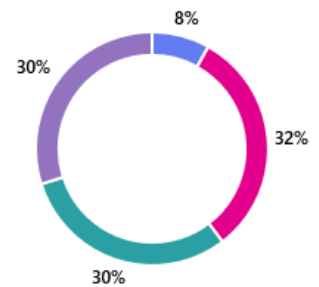
Kyselylomakkeen viidennessä osiossa syvennyttiin selvittämään mahdollisia vastaajien kohtaamia ennakkoluuloja ja haasteita naisyrittäjyyteen liittyen. Osiossa oli kolme kysymystä, joista ensimmäinen oli vastaajille pakollinen kysymys ja kaksi muuta kysymystä olivat jatkokysymyksiä ensimmäiseen kysymykseen, mikäli vastaus siihen oli positiivinen.

Kysymyksessä 20 tarkasteltiin, ovatko vastaajat kohdanneet ennakkoluuloja, ja niiden myötä haasteita liittyen nimenomaan naisyrittäjänä olemiseen. Suurin osa vastaajista (70 %) oli kohdannut ennakkoluuloja jossain vaiheessa yrittäjäuransa aikana. Ennakkoluuloja oli kohdannut usein 8 %, joskus 32 % ja harvoin 30 % vastanneista naisyrittäjistä. Sen sijaan 30 % ei ollut kokenut ennakkoluuloja lainkaan.

Kuva 20. Vastaajien kokemukset ennakkoluuloista

20. Oletko kohdannut ennakkoluuloja tai haasteita naisyrittäjänä olemiseen liittyen? (0 piste)

● Kyllä, usein	14
● Kyllä, joskus	55
● Harvoin	53
● En	52

Kysymys 21 toimi jatkokysymyksenä edeltävään kysymykseen. Kysymys ei ollut pakollinen, mikäli kyselyyn vastannut ei ollut kohdannut ennakkoluuloja, ja vastasi edellisessä kysymyksessä vaihtoehdon "En". Kysymyksessä selvitettiin tarkemmin, millaisissa tilanteissa vastaajat olivat kohdanneet ennakkoluuloja. Vastauksia voitiin valita yksi tai useampi.

Kuvasta 21 ilmenee, että ennakkoluuloja on kohdattu monenlaisissa tilanteissa.

Vastauksista nousi esiin, että 33 % (57) oli kokenut yhteiskunnallisista asenteista johtuvia ennakkoluuloja. Tämä tulos viittaa siihen, että tämän vaihtoehdon vastanneilla oli kokemus siitä, että naisyrittäjyyteen kohdistuu edelleen rakenteellisia ja kulttuurisia ennakkoluuloja. 20 % valitsi lähimpiin asenteet (35), ja asiakkaiden kohtaamisen valitsi 19 % (33). Tämä kertoo siitä, että ennakkoluuloja kohdataan paitsi laajemmassa yhteiskunnassa, myös henkilökohtaisissa suhteissa sekä asiakaskohtaamisissa. Lähimpiin tukea pidetään tärkeänä yrittäjyydessä, ja mikäli sen kautta kohdataan jonkinlaista vähättelyä, sillä voi olla merkitystä yrittäjän itseluottamukseen sekä jaksamiseen. Asiakkaiden suhteen ennakkoluulot voivat ilmetä esimerkiksi kyseenalaistamisena tai ettei naisyrittäjän osaaminen saa ansaitsemaansa arvostusta. Rahoituksen hakemisen yhteydessä ennakkoluuloja oli kohdannut 17 % vastaajista.

Kuva 21. Tilanteet, joissa vastaajat ovat kohdanneet ennakkoluuloja

21. Jos olet kohdannut ennakkoluuloja, millaisissa tilanteissa? (0 piste)

Kysymys 22 oli avoin jatkokysymys edeltävään kysymykseen, jossa tarkasteltiin, millaisissa tilanteissa vastaajat olivat kohdanneet ennakkoluuloja toimiessaan yrittäjänä. Edellisen kysymyksen vaihtoehdon ”Jokin muu, mikä?” valitsi 11 vastaajaa, mutta tähän kysymykseen vastauksia tuli 21. Avoin kysymys antoi vastaajille mahdollisuuden kertoa muita vaihtoehtoja puuttuneita tilanteita, tai he pystyivät halutessaan myös tarkentamaan syvemmin omaa vastaustaan kysymykseen. Yrittäjien kohtaamia ennakkoluuloja voi ilmetä monella tapaa, ja se on jokaisen omakohtainen kokemus, jolloin ne eivät aina sovi valmiisiin kategorioihin.

24 % kertoi kohdanneensa useasti ennakkoluuloja kollegoiltaan miesvaltaisella alalla, jolloin on vähätelty osaamista sukupuolen takia. Kollegoiden lisäksi ennakkoluuloja on kohdattu vastakkaisen sukupuolen kilpailijoilta. Muutama vastaaja kertoi toimineensa yrittäjänä useamman vuoden ajan, ja oli havainnut ennakkoluulojen naisyrittäjiä kohtaan vähentyneen siitä, millaisia ne olivat heidän aloittaessaan yrittäjinä. Eräs vastaaja kertoi, että suurimmat ennakkoluulot omaa yrittäjyyttä kohtaan syntyvät omassa mielessä. Vastauksissa mainittiin myös, että jotkut asiakkaista olettaa, että jonkun ammatin takana on vain mies. Yksi vastaaja kertoi oman lähipiirinsä olettamuksesta, että yrittäjyyden lisäksi naisen tulee hoitaa kaikki ns. naiselle kuuluvat tehtävät kotona.

5.6 Avoimet kysymykset

Kyselylomakkeen viimeiseen osioon oli jätetty vastaajille vapaaehtoiset avoimet kysymykset, joita oli yhteensä kolme erilaista. Avoimet kysymykset sijoitettiin kyselylomakkeen loppuun, mikäli kyselyn jälkeen vastaajat halusivat vielä laajemmin ja tarkemmin avata omia kokemuksiaan ja ajatuksiaan naisyrittäjyyteen liittyen. Ne eivät

kuitenkaan olleet pakollisia vastaajille, sillä jotkut voivat kokea niihin vastaamisen raskaaksi. Kuitenkin tuloksia tarkastellessa oli positiivista huomata saatujen vastausten määrä avoimiin kysymyksiin.

5.6.1 Vastaajien ehdotuksia naisten yrittäjyyden tukemiseksi

Ensimmäinen avoin kysymys antoi vastaajille mahdollisuuden kertoa omia ajatuksia siitä, kuinka naisia voitaisiin kannustaa enemmän yrittäjyyteen. Tämä avoin kysymys kerrytti eniten vastauksia, joita saatiin yhteensä 97 kappaletta. Saaduissa vastauksissa toistui paljon samoja kannustimia, joita yhdistelemällä saatiin käsitys vastaajien mielestä naisille tärkeistä tekijöistä.

Vastaajien mukaan naisia voisi kannustaa yrittäjyyteen erityisesti vahvistamalla onnistumisen mahdollisuuksia sekä luottamusta omaan osaamiseen. Kannustava ilmapiiri yrittäjyyden ympärillä, rohkaisu ja oikeanlaisilla esimerkeillä johtaminen nähtiin tärkeinä. Erityisesti toivottiin, että yrittäjyyttä markkinoitaisiin realistisesti lisäämällä tietoa ja faktapohjaista viestintää. Kerrottaisiin yrittäjyyden realistisista vaatimuksista sekä mahdollisuuksista. Kehitettäisiin selkeitä ohjeita yrityksen perustamiseen sekä tarjottaisiin tukea liiketoimintaosaamisen kehittämiseen.

Moni vastaaja korosti itseluottamuksen ja oman osaamisen tunnistamisen merkitystä. Oman osaamisen, vahvuuksien ja unelmien tiedostaminen nähtiin tärkeänä rohkaisevana tekijänä yrittäjyyteen, sillä pitää löytyä osaamista omasta alasta sekä yrittäjyydestä. Kerrotaan esimerkkejä hyödyntäen, mitä kaikkea yrittäjyys vaatii. Tulisi korostaa, ettei yrittäjyydessä vaikuta sukupuoli, vaan yrittäjän oma osaaminen ja asenne ovat tärkeässä roolissa.

Tukiverkostojen ja yhteisöllisyyden tärkeys mainittiin toistuvasti vastauksissa. Moni ehdotti mentorointiohjelmia ja verkostoitumistilaisuuksia, joissa voitaisiin tuoda esiin erilaisia naisyrittäjien tarinoita. Yrittäjyystarinoissa tulisi nostaa esiin enemmän myös naiskeskisiä. Yhteistyötä voitaisiin vahvistaa myös järjestöjen ja koulujen kautta. Yrittäjyydestä kiinnostuneita nuoria suositellaan tukemaan kouluissa ja perheissä jo varhaisessa vaiheessa. Yrittäjyydestä kiinnostuneille tulisi kertoa paremmin erilaisista mahdollisuuksista kuten kevytyrittäjyydestä ja sivutoimisesta yrittäjyydestä.

Taloudelliset tekijät olivat keskeisiä vastauksissa, joissa korostettiin tarvetta parantaa yrittäjien sosiaaliturvaa, keventää verotusta ja korjata YEL-järjestelmän haasteellisuutta. Monet toivoivat myös helpompaa rahoituksen ja tukien saamista erityisesti yritystoiminnan alkuvaiheessa sekä ALV:n ja muiden maksujen keventämistä pienyrittäjille.

Perhe-elämän ja yrittäjyyden yhteensovittamista tulisi edistää. Ehdotettiin, että vanhemmuuden kustannuksia ja vastuita jaettaisiin tasaisemmin yhteiskunnassa, ja perhevapaita tuettaisiin paremmin. Yhteiskunnan asennoitumiseen toivottiin muutosta niin, että yrittäjät nähtäisiin arvokkaina toimijoina eikä riskinottajina ilman turvaa.

5.6.2 Vastaaajien ajatuksia yrittäjyydestä ja haasteista

Toinen avoin kysymys antoi vastaajille laajemman mahdollisuuden kertoa ajatuksiaan naisyrittäjyydestä sekä siihen liittyvistä haasteista, ja kysymykseen tuli yhteensä 77 vastausta.

Vastauksissa kerrottiin rohkeuden sekä kasvun merkityksestä naisyrittäjille. Naisia tulisi rohkaista kasvattamaan yritystään kunnianhimoisemmin. Pärjäämisen ja sinnittelyn sijaan yrittäisi eri keinoin panostaa kasvuun, hinnoitteluun ja myyntiin ilman itsensä ja oman osaamisen vähättelyä. Naisten mainittiin yrittävän joskus sydämellään, jolloin liiketoimintanäkökulma voi jäädä toissijaiseksi. Arvostus omaa työtä kohtaan, ja sen oikea hinnoittelu kaipaavat vahvistusta. Korostettiin kuitenkin myös, ettei yrittäjyys ole jokaiselle kasvua tavoittelevaa, ja myös pienimuotoista liiketoimintaa tulisi arvostaa. Vastauksissa toivotaan lisää yhteisöllisyyttä sekä tukiverkostoja, joissa yrittäjät auttavat toisiaan sekä jakavat tietoa ja osaamista.

Verkostoitumisen, tuen ja koulutusten merkitys naisyrittäjille mainittiin useammassa vastauksessa. Tukiverkostoja, sparrausta ja mentorointia talousasioissa, hinnoittelussa ja liiketoiminnan kehittämisessä tarvitaan lisää. Koulutusta ja käytännönläheistä tukea yrittäjyydestä kaivataan, ja sitä tulisi tarjota myös kouluissa yrittäjyydestä kiinnostuneille. Osa mainitsee, että verkostot ovat hyviä, ja useamman yrittäjän kannattaisi hyödyntää niitä. Verkostoitumistilaisuuksista toivottiin enemmän matalan kynnyksen tapahtumia. Vastauksien perusteella osa oli havainnut, ettei suomalaisia naisyrittäjiä nosteta riittävästi esille mediassa.

Yhteiskunnan sekä sen rakenteellisten haasteiden havaitaan vaikuttavan yrittäjyyteen. Naisiin kohdistuu edelleen stereotypioita sekä vähättelyä, vaikka sukupuolella ei tulisi olla merkitystä yrittäjyydessä. Kerrotaan ettei naisvaltaisten alojen yrityksiä pidetä yhtä tärkeinä kuin joitakin miesvaltaisten alojen. Asia, johon erityisesti kaivataan muutosta, on tiettyjen alojen sukupuolittuneisuus. Vastauksissa mainittiin myös, että naisyrittäjyyden korostaminen voi jopa omalla tavallaan ylläpitää erottelua yrittäjien välillä. Byrokratia, YEL-järjestelmä ja perhevapaiden kustannukset koetaan merkittävinä haasteen tekijöinä. Vastauksissa todettiin yksinyrittäjien kohtaavan erityisiä haasteita, kun vastuu on omilla harteilla ja vapaiden järjestäminen voi olla haasteellista.

5.6.3 Vastaaajien ajatuksia päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtymisestä

Kyselytutkimuksen viimeinen kysymys oli kohdennettu sivutoimisille yrittäjille, joilla on mahdollisesti haaveissa siirtyä päätoimiseen yrittäjyyteen. Avoimella kysymyksellä selvitettiin, kokevatko vastaajat jotkin asiat haasteena päätoimiseksi yrittäjäksi ryhtymiselle. Kysymykseen tuli yhteensä 26 vastausta.

Useampi vastaaja koki päätoimiseksi yrittäjäksi siirtymisen taloudellisesti hyvin epävarmaksi ja riskialttiiksi. Useissa vastauksissa oli erityisesti huoli riittävän ja tasaisen asiakasvirran luomisesta sekä toimeentulon turvaamisesta. Taloudellinen turvallisuus, säännölliset tulot ja työterveyspalvelut koettiin palkkatyön etuina, joiden jättäminen tuntuu isolta riskiltä. Vastaaajien kokemaa rohkeuden puute tuli myös esiin vastauksista.

Osalla vastaajista oli aiempaa kokemusta yrittäjyydestä, joko päätoimisesti tai sivutoimisesti. Päätoiminen yrittäjyys oli muuttunut sivutoimiseksi esimerkiksi alueellisten markkinoiden muutosten tai lähestyvän eläkkeen vuoksi. Eräs vastaaja mainitsee toimivansa väliaikaisesti sivutoimisena, kun on tekemässä määräaikaista työtä toisaalla. Koronapandemialla oli vastaajien yritystoimintaan vaikutusta, ja se pakotti luomaan uusia urapolkuja ja tutkimaan vaihtoehtoja.

Vastauksissa kerrottiin haaveesta toimia päätoimisena yrittäjänä, mutta myös tiedostettiin sen riskit. Vastauksista välittyi omien valintojen pohdinta ja elämänvaiheiden vaikutus suhteessa omiin tavoitteisiin. Joillakin halu pysyä sivutoimisena liittyi jaksamiseen, omaan elämäntilanteeseen tai siihen, että palkkatyö tarjoaa taloudellista sekä sosiaalista turvaa.

6 Johtopäätökset

Kyselytutkimuksella pyrittiin luomaan käsitys naisyrittäjyyteen liittyvistä haasteista Suomen Yrittäjänaiset ry:n jäsenten antamia vastauksia tarkastelemalla. Kyselyn avulla haluttiin saada myös tietoa keinoista, joiden avulla naisia voitaisiin kannustaa yrittäjyyteen sekä tukea siihen liittyvissä asioissa. Tutkimuksessa kysyttiin haasteista ja niiden vaikutuksesta, ennakkoluuloista sekä tekijöistä, jotka ovat kannustaneet vastaajia yrittäjyyteen. Johtopäätöksissä kootaan yhteen analysoituja tuloksia peilaten tuloksia opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin, jotka olivat:

1. Miksi naiset ryhtyvät yrittäjiksi?
2. Millaisia haasteita naiset kohtaavat yrittäjyyteen liittyen?
3. Miten naiset suhtautuvat yrittäjyyteen?
4. Millaisia kokemuksia naisyrittäjillä on yrittämiseen liittyvistä asenteista?

Tutkimuksen tuloksia avatessa voitiin huomata samoja teemoja kuin opinnäytetyössä aiemmin käsitellyssä teoriaosuudessa on nostettu esiin. Tulokset toivat myös uusia näkemyksiä naisten kohtaamista haasteista sekä yrittäjyyteen kannustaneista tekijöistä. Tutkimustulokset perustuvat kyselyyn vastanneiden kokemuksiin ja näkemyksiin.

Tulosten perusteella naisten yrittäjäksi ryhtymistä motivoivat useat toisiinsa liittyvät tekijät, joissa korostuvat sekä henkilökohtaiset että ulkoiset kannustimet. Keskeisimmäksi syyksi yrittäjäksi ryhtymiselle nousi vastaajien oma ammattitaito sekä osaaminen, mikä viittaa siihen, että naiset kokevat yrittäjyyden luontevana keinona hyödyntää omia vahvuuksiaan ja ammattitaitoaan. Vastaukset osoittivat myös perheen ja ystävien tuen merkittäväksi kannustimeksi, mikä korostaa läheisten tuen merkitystä yrittäjäksi ryhtymisessä. Lisäksi koulutus ja yrittäjyystaidot vahvistivat naisten valmiuksia ja itseluottamusta toimia yrittäjänä. Vastauksista nousi vahvasti esiin yrittäjyyden tarjoama vapaus, erityisesti ajankäytön ja työn sisällön hallinnan osalta. Yrittäjyys koettiin mahdollisuutena itsenäisempään työelämään ja oman työn merkityksellisyyden lisäämiseen. Yrittäjyys oli monelle vastaajista keino edetä omalla uralla.

Kyselyn tulosten perusteella naisyrittäjien kohtaamat haasteet liittyvät yrittäjyyteen olennaisesti kuuluviin riskeihin ja epävarmuuteen sekä taloudelliseen tilanteeseen. Näiden lisäksi merkittävimpana naisyrittäjien kokemana haasteena tuloksia tarkastellessa voidaan pitää perhe-elämän ja yrittäjyyden yhdistämistä. Haaste on vielä merkittävämpi

naisvaltaisella alalla toimiville työnantajayrittäjille. Vastauksissa nostettiin esille työnantajana toimimisen haasteet, kuten osaavan työvoiman saatavuus sekä työntekijöiden pysyvyyteen liittyvät huolet. Tämä haaste voi osakseen olla syynä siihen, että suurin osa naisista toimii yksinyrittäjinä. Vastaajien kokemukset korostavat, että yrittäjyys vaatii paitsi kykyä sietää epävarmuutta myös jatkuvaa riskienhallintaa sekä taloudellista joustavuutta. Vastauksissa korostuivat myös yrittäjiä koskevat muutokset lainsäädännössä ja verotuksessa, joita ovat aiemmin opinnäytetyössä tarkennetut alv-alarajahuojennuksen poistuminen sekä arvonlisäverokantojen korotukset. Näiden lisäksi YEL-laki koettiin haasteellisena. Yrittäjyyttä oli haastanut monen vastaajan kohdalla myös koronapandemia.

Tutkimustulosten perusteella naiset suhtautuvat yrittäjyyteen pääosin myönteisesti, ja vastaajista suurin osa koki sen itselleen oikeana uravalintana. Vastauksissa korostui kuitenkin se, että yrittäjyys on urapolkuna vaativa, ja se vaatii erityisesti itseluottamusta sekä rohkeutta. Verkostoitumisen ja sosiaalisten suhteiden nähtiin olevan keskeisiä menestystekijöitä, ja naisyrittäjille suunnatut verkostot ja mentorointimahdollisuudet arvioitiin pääosin hyvin saavutettaviksi, vaikka kehittämistarvettakin ilmeni vastausten perusteella. Naiset kokivat arvioivansa yrittäjyyteen liittyviä riskejä usein miehiä varovaisemmin, mikä voi osaltaan vaikuttaa kasvutavoitteiden ja liiketoiminnan kehittämisen eroihin sukupuolten välillä.

Yrittäjyyteen liittyvien asenteiden koettiin muuttuvan myönteisemmiksi viime vuosina, mutta tasa-arvon toteutuminen yrittäjydessä arvioitiin edelleen puutteelliseksi erityisesti toimialojen sukupuolittuneisuuden osalta. Tulosten perusteella kuitenkin suurin osa vastaajista oli kohdannut ennakkoluuloja jossain vaiheessa uraansa, ja kokemukset liittyivät erityisesti yhteiskunnallisiin rakenteisiin, lähipiirin asenteisiin ja asiakkaiden suhtautumiseen. Ennakkoluuloja oli ilmennyt muun muassa osaamisen kyseenalaistamisena ja sukupuolistereotyyppien ylläpitämisenä miesvaltaisilla toimialoilla. Tulokset osoittavat, että asenteilla on vaikutusta naisyrittäjien kokemuksiin yrittäjinä, ja tasa-arvoinen toimintaympäristö edellyttää edelleen muutoksia niin yhteiskunnan rakenteissa kuin yksilötasollakin.

Kyselytutkimuksen tuloksia ei voida yleistää koskemaan kaikkia naisyrittäjiä, vaikka kyselyyn vastasi 174 naisyrittäjää. Vastaajien osuus on pieni verrattuna Suomen Yrittäjänäisten jäsenmäärään, joka on kaikkiaan lähes 4000. Vielä pienempi osuus se on kaikista Suomen naisyrittäjistä. Tulosten avulla saatiin paljon ajankohtaista hyödyllistä tietoa naisyrittäjien kokemuksista yrittäjänä sekä nostettiin esiin havaittuja epäkohtia.

7 Pohdinta

Opinnäytetyö sai alkunsa syksyllä 2024, kun idea aiheesta syntyi omasta kiinnostuksesta yrittäjyyttä kohtaan. Aihe oli alkuvaiheissa vielä hyvin laaja, ja sitä lähdettiin rajaamaan. Työn edetessä huomattiin, että aihetta olisi voinut rajata enemmänkin. Tutkittaessa aihetta syvemmin osoittautui sen tutkiminen tärkeäksi ja ajankohtaiseksi. Aiheen ollessa mietittynä lähdettiin vielä pohtimaan toimeksiantajaa työlle, ja otettiin yhteyttä Suomen Yrittäjänaiset ry:n toimitusjohtajaan. Toimeksiantajaan otettiin yhteyttä sähköpostitse, ja he osoittivat kiinnostuksensa lähteä mukaan tutkimuksiin, joissa käsitellään naisyrittäjyyttä.

Opinnäytetyön toteutus tapahtui hieman poikkeavassa järjestyksessä. Tietoperustaa ja lähteitä oli ehditty tutkimaan vasta vähän, kun kyselytutkimusta lähdettiin tekemään. Kyselytutkimus tarvitsi saada uutiskirjeen mukana jakoon, joten se asetti sen tekemiseen aikarajan, joka oli hyvin rajallinen. Kyselytutkimus laitettiin jakoon, ja samana aikaan, kun vastauksia kerättiin, saatiin kirjoitettua tietoperustaa. Sen jälkeen oli sujuvaa lähteä kirjoittamaan tutkimusmenetelmistä sekä analysoimaan kyselyn tuloksia.

Arvioitaessa kyselytutkimusta voidaan todeta, että toimeksiantajalla oli merkittävä rooli kyselylomakkeen jakamisessa, ja kohderyhmän tavoittamisessa. Kyselyn toteuttaminen ja riittävän vastausmäärän saavuttaminen olisi ollut huomattavasti haastavampaa ilman toimeksiantajan tukea. Kysely tavoitti kuitenkin vain pienen osan jäsenistöstä, minkä vuoksi uutiskirjeen lisäksi kyselyä olisi voitu jakaa esimerkiksi Suomen Yrittäjänaiset Facebook -keskusteluryhmään, jossa on yli 9000 jäsentä.

Kysely tarjosi naisyrittäjille mahdollisuuden jakaa omia kokemuksiaan ja ajatuksiaan yrittäjyyteen liittyvistä tekijöistä. Vastausten kautta he pääsivät vaikuttamaan siihen, että naisyrittäjien näkemyksiä nostetaan enemmän esille. Tutkimuksen kohderyhmän rajoituksessa toimeksiantajan jäsenverkostoon, tutkimuksessa käsiteltiin ainoastaan jo yrittäjänä toimivien naisten kokemuksia. Tiedostettiin, että tutkimuksen ulkopuolelle jäivät esimerkiksi ne naiset, jotka ovat harkinneet yrittäjyyttä, mutta syystä tai toisesta luopuneet ajatuksesta. Tämä onkin oivallinen jatkotutkimus idea tutkia syitä, miksi naiset eivät ryhdy yrittäjiksi. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli saada näkemyksiä nimenomaan jo toimivilta naisyrittäjiltä, ja välittää heidän arvokasta kokemustietoaan esimerkiksi yrittäjyydestä haaveileville.

Tämä opinnäytetyö oli ensimmäinen kerta, kun toteutin vastaavanlaisen kyselytutkimuksen. Kyselyn suunnitteluun ja laatimiseen käytettävissä ollut aika osoittautua yllättäen lyhyemmäksi, kuin olin suunnitellut. Kokemus kyselytutkimuksen laatimisesta olisi varmasti helpottanut ja nopeuttanut lomakkeen tekemistä, mutta uuden oppimisen kautta sain kehittää omaa osaamistani myös sen parissa. Google Forms -työkalun yksinkertaisuus ja selkeys mahdollistivat sen nopean omaksumisen, mikä tuki kyselyn toteuttamista annetun aikataulun puitteissa. Kyselyn viimeistelyyn olisin kaivannut lisää aikaa, sillä olisin halunnut saada lopputuloksesta huolitellumman. Tiettyjen kysymysten laatimiseen olisi pitänyt käyttää enemmän aikaa. Kyselyssä on vastaajien koulutustaustoja kysyttäessä (kysymys 2) tapahtunut virhe eri tutkintojen niputtamisessa yhteen, joten tässä kysymyksessä saatuja vastauksia ei voitu hyödyntää tuloksia analysoidessa. Kyselyssä oli monta avointa kysymystä, jotka toimivat nopeina ratkaisuna kerätä laajemmin tietoa, mutta analysointi vaiheissa ne osoittautuivat hyvin raskaiksi, ja niihin kului paljon aikaa.

Kyselyssä olleisiin avoimiin kysymyksiin saatu runsas vastausmäärä korostaa tutkimuksen aiheen tärkeyttä kohderyhmälle. Vastauksissa nousi esiin samoja teemoja, jotka tukevat aiemmin käsiteltyä tietoperustaa. Lisäksi kysely tuotti uusia ja arvokkaita näkemyksiä naisyrityksien kohtaamista haasteista ja yrittäjyyteen kannustaneista tekijöistä.

Opinnäytetyön eettisyys on otettu huomioon lähteissä. Opinnäytetyössä pyrittiin käyttämään luotettavaksi osoittautuneita lähteitä. Opinnäytetyön tietoperustassa käytettiin kirjallisuutta, toimeksiantajan verkkosivuja, tutkimuksia ja tilastoja. Naisyrityksyyttä käsittelevissä lähteissä on hyödynnetty muutamia englanninkielisiä tutkimuksia, sillä suomenkielisiä aihetta käsitteleviä lähteitä löytyi vähän. Tutkimuksen toteuttamisessa noudatettiin koko opinnäytetyön ajan hyviä käytäntöjä, ja enne tutkimusta laadittiin aineistonhallintasuunnitelma, jota noudatettiin koko opinnäytetyön ajan. Lisäksi ennen kyselytutkimusta huolehdittiin tutkimusluvasta.

Otettaessa huomioon kestävä kehitys on tärkeää, että yrittäjyydessä ketään ei syrjitä sukupuolen takia, ja tulevaisuudessa pystyttäisiin tarjoamaan yrittäjille tasa-arvoisemmat mahdollisuudet. Monimuotoisuutta yrittäjyydessä tulee arvostaa ja siitä tulee pitää kiinni. Se on yhteiskunnalle rikkaus, että yrittäjinä toimii sekä naisia että miehiä. Vaikka yrittäjyyteen liittyviä haasteita ja ennakkoluuloja kohtaavat yrittäjät sukupuolesta riippumatta, tässä opinnäytetyössä keskityttiin naisyrityksyyteen ja heidän kokemuksiinsa yrittäjyydestä. Kyselyn tulokset toivat esiin haasteita, joita naiset joutuvat kohtaamaan yrittäjinä, kuten ennakkoluuloja ja osaamisen vähättelyä, erityisesti miesvaltaisilla toimialoilla. Naisyrityksyyden tarkastelu oli perusteltua, koska naiset muodostavat Suomessa vain noin

kolmanneksen kaikista yrittäjistä. Yhteiskunnallisesti on tärkeää tunnistaa ja ymmärtää ne rakenteelliset ja kulttuuriset haasteet, jotka voivat vaikuttaa naisten päätökseen ryhtyä yrittäjiksi tai menestyä yrittäjyydessä. Naisyrittäjien ääntä haluttiin tuoda esille, sillä se saattaa helposti jäädä taka-alalle. Opinnäytetyössä nostettiin useasti esikuvien merkitys yrittäjille, ja se on ehdottomasti tarpeen Suomessakin. Yhteiskunnassa täytyy tunnustaa naisyrittäjien tärkeys ja tämän tulee näkyä esimerkiksi lainsäädännössä sekä perheen ja työn yhdistämisessä. Opinnäytetyön aikana esiin nousseet havainnot ja tulokset tarjoavat oivallisen lähtökohdan tuleville kehittämistoimenpiteille.

Opinnäytetyöprosessi oli pitkä ja raskas, mutta samaan aikaan todella opettavainen ja innostava. Opinnäytetyön tekemisessä pääsi hyödyntämään jo opittuja taitoja, ja aiemmista opinnoista oli työssä hyötyä. Opinnäytetyön aihe oli itselle kiinnostava ja tärkeä, joten sillä oli suuri vaikutus siihen, että opinnäytetyön tekeminen tuntui innostavalta. Aiheen tärkeys teki opinnäytetyön tekemisestä itselle merkityksellistä, ja sen tavoitteena oli tuottaa myös toimeksiantajalle hyödyllistä tietoa. Opinnäytetyö opetti projektinhallintaitoja, joista koen olevan hyötyä työelämässä.

Yhteenvedon voidaan todeta, että opinnäytetyön aiheen tutkiminen osoittautui aiheelliseksi, ja sen avulla pystyttiin tuottamaan hyödyllistä tietoa naisyrittäjyydestä Suomessa. Toimeksiantaja oli opinnäytetyöhön erityisen tyytyväinen, ja aikoo hyödyntää opinnäytetyöstä saatua tietoa omilla sivuillaan. Toimeksiantaja ilmaisi tyytyväisyytensä opinnäytetyöhön seuraavalla tavalla:

”Iida Haapasen opinnäytetyö *”Naisten yrittäjyys Suomessa – Kuinka tukea ja edistää naisyrittäjyyttä?”* on erinomainen ja ajankohtainen katsaus naisten yrittäjyyden tilaan Suomessa. Työ tarjoaa Suomen Yrittäjänaisille arvokasta ja suoraan hyödynnettävää tietoa jäsenistömme kokemuksista, haasteista ja kehitystarpeista. Kyselyyn saatu laaja vastaajajoukko (174 vastausta) tuo tutkimukselle painoarvoa ja tekee johtopäätöksistä uskottavia.

Erityisen ansiokkaasti työssä on nostettu esiin ne konkreettiset tekijät, jotka estävät tai jarruttavat naisten yrittäjyyttä – kuten rahoituksen saatavuus, hoivavastuun epätasainen jakautuminen ja sukupuolittuneet asenteet – sekä toisaalta ne keinot, joilla yrittäjyyttä voidaan edistää. Tulokset vahvistavat myös yhdistyksemme ajaman työn tärkeyden: tarvitaan lisää naisroolimalleja, konkreettista tukea ja tasa-arvoisempia rakenteita yrittäjyyden ympärille.

Opinnäytetyö osoittaa tekijänsä vahvan perehtymisen aiheeseen sekä kykenevän yhdistämään teoriaa ja käytännön näkökulmia sujuvaksi kokonaisuudeksi. Työ toimii tärkeänä puheenvuorona yrittäjänäisten aseman kehittämisessä ja antaa meille konkreettista pohjaa vaikuttamistyön jatkamiseen. Lämmin kiitos ansiokkaasta panoksesta naisyrittäjyyden edistämiseen!” (Suomen Yrittäjänaiset, henkilökohtainen tiedonanto, 7.5.2025)

Lähteet

- Danske Bank. (2024). Yrittäjän taloudellinen mielenrauha – tutkimus 2024. <https://danskebank.fi/-/media/danske-bank-com/pdf/fi/yrittajan-taloudellinen-mielenrauha--tutkimus-2024.pdf?rev=df169c70da1d4298814bd420c6b794be&hash=243D17C3D35F095FAFA74BFA02C74CB2>
- Grünfeld, L., Hernes, S. & Karttinen, E. (2020). *Female Entrepreneurship In The Nordics 2020 – a comparative study* [tutkimusaineisto]. Menon Economics. <https://menon.no/en/projects/female-entrepreneurship-in-the-nordics-2020-a-comparative-study>
- Hietala, H., Kaivanto, K. & Pystynen, J. (28.2.2025). *Esihenkilön työoikeus*. Alma Insights.
- Holopainen, T. (2024). *Yrityksen perustamisopas – Käytännönkäsikirja aloittelevalle yritykselle*. Hansaprint Oy.
- Hoppu, E., Hoppu, K. & Hoppu, K. (2020). *Kauppa- ja varallisuus oikeuden pääpiirteet*. Alma Talent Oy.
- Ikäheimo, S., Malmi, T. & Walden, R. (2019). *Yrityksen laskentatoimi*. Alma.
- Kansaneläkelaitos. (n.d.). *Vanhempainpäivärahat ja lastenhoidon tuet yrittäjälle*. <https://www.kela.fi/yrittajyyys-lapsen-syntyma-ja-hoito>
- Kullas, E. & Myllyoja, N. (2014). *Nainen ja rikastumisen taito*. Alma.
- Lämsä, A.-M. & Savela, T. (2018). *Koulutusinnovaatiosta vauhtia naisten yrittäjyyteen*. Kaleva. s. 32
- Löfgren, M. & Hellstén, H. (2016). *Selvitys työttömyysjärjestelmän muutostarpeista palkkatyön ja perinteisen yrittäjyyden välimaastossa*. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79079>
- Minilex. (n.d.). *Osakeyhtiö yritysmuotona*. <https://www.minilex.fi/t/osakeyhti%C3%B6-yritysmuotona>
- OECD. (2019). *The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship*. OECD Publishing. https://www.oecd.org/en/publications/the-missing-entrepreneurs-2019_3ed84801-en.html
- Patentti- ja rekisterihallitus. (10.1.2025). *Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä*. Haettu 21.3.2025 osoitteesta: <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>
- Pesonen, E. (8.3.2025). *Naisyrittäjien määrässä käynyt kato viime vuosina – Myös pienituloisia selvästi miehiä enemmän*. Yrittäjät. <https://www.yrittajat.fi/uutiset/naisyrittajien-maarassa-kaynyt-kato-viime-vuosina-myos-pienituloisia-selvasti-miehia-enemman/>

- Rissanen, S., Tiirikainen, S. & Hujala, A. (2007). *Naisyrittäjyys: hyvinvointia ja johtamista*. [tutkimusaineisto] <https://erepo.uef.fi/items/4753a7d0-185e-4928-81f1-ff8b0ca67cf6>
- Saarela, M., Björk, P., Kotavaara, O., Muhos, M. & Heikkinen, M. (2024). *Gender Gap in Entrepreneurial Potential in Finland and Reflecting Its Underlying Causes*. [tutkimusaineisto]. <https://doi.org/10.36368/jns.v16i2.1124>
- Sekki, A. & Härkönen, O. (2020). *Kevyt yrittäjyys – Opas sivutoimiseen yrittäjyyteen*. Kauppakamari.
- Suomi.fi. (12.2.2025). *Yrityksen perustamisvaiheen rahoitus*. <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-rahoitus-ja-tuet/rahoituksen-suunnittelu/opas/aloittavan-yrityksen-rahoitus/yrityksen-perustamisvaiheen-rahoitus>
- Suomi.fi. (n.d.). *Tuet ja avustukset*. <https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-rahoitus-ja-tuet/tuet-ja-avustukset>
- SurveyMonkey. (n.d.). *Kyselytutkimusten kysymystyyppit: esimerkkejä ja vinkkejä*. <https://fi.surveymonkey.com/mp/survey-question-types/>
- Tilastokeskus. (20.9.2024). *Naiset miehiä koulutetumpia 2023*. https://stat.fi/julkaisu/cln4fmpj32f6s0avxcbp66z1r?utm_source=chatgpt.com
- Tilastokeskus. (n.d.-a). *Kasvuyritykset*. <https://stat.fi/tup/toimialoittainen-yritystietopalvelu/kasvuyritykset>
- Tilastokeskus. (1.1.2025). *Toimialaluokitus TOL 2025 (täydentyvä)*. https://stat.fi/fi/luokitukset/toimiala/toimiala_1_20250101?code=V
- Uusyrityskeskus. (n.d.). *Yritykset*. <https://uusyrityskeskus.fi/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/>
- Vero. (1.1.2025-a). *Arvonlisäveron alarajahuojennus*. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/alarajahuojennus/>
- Vero. (23.1.2025-b). *Yleinen arvonlisäverokanta on 1.9.2024 alkaen 25,5 %*. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveroprosentit/Yleinen-arvonlisaverokanta-nousee-syyskuussa/>
- Viitala, R. & Jylhä, E. (2014). *Liiketoimintaosaaminen – Menestyvän yritystoiminnan perusta*. Edita Publishing Oy.
- Vilkkä, H. (2025). *Tutki ja kehitä*. Santalahti-kustannus.
- Villa, S. (2013). *Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö*. Talentum.

Vossenbergh, S. (2013). Women Entrepreneurship Promotion in Developing Countries: What explains the gender gap in entrepreneurship and how to close it? [tutkimusaineisto].

<https://ideas.repec.org/p/msm/wpaper/2013-08.html>

Vuorio, P. (22.10.2021). *Presidentti Sauli Niinistö Yrittäjävaltuuskunnassa: ”Suomi tarvitsee yrittäjiä – riskin kantajia!”*. Elinkeinoelämän keskusliitto. <https://ek.fi/ajankohtaista/uutiset/presidentti-sauli-niinisto-yrittajavaltuuskunnassa-suomi-tarvitsee-yrittajia-riskin-kantajia/>

Väisänen, K. (2019). *Väärää yrittämistä*. Alma Insights.

Yrittäjänaiset. (6.3.2025). *Naisyrittäjyys hukattu voimavara*. <https://www.yrittajanaiset.fi/naisyrittajyys-hukattu-voimavara/>

Yrittäjänaiset. (n.d.-a). *Naiset yrittäjinä*. <https://www.yrittajanaiset.fi/vaikuttaminen/naiset-yrittajina/>

Yrittäjänaiset. (n.d.-b). *Tarinamme*. <https://www.yrittajanaiset.fi/tietoa-meista/historiaa/>

Yrittäjät. (n.d.-a). *Mitä yrittäjyys on?* <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/mita-yrittajyys-on/#yrittajyys>

Liite 1. Kyselylomake

Kyselytutkimus: Naisten yrittäjyys

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn! Kyselytutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa naisyrittäjien kokemuksia, haasteita ja kannustimia yrittäjyyden parissa. Vastauksesi auttavat ymmärtämään, millä keinoin naisia tulisi parhaiten kannustaa yrittäjyyteen. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10 minuuttia. Kaikki vastaukset ovat anonyymejä.

Taustatiedot

1. Ikä: *

- alle 25-vuotias
- 25–34-vuotias
- 35–44-vuotias
- 45–54-vuotias
- yli 55-vuotias

2. Koulutustausta: *

- Peruskoulu
- Toisen asteen koulutus (lukio, ammattikoulu)
- Korkeakoulututkinto (AMK, yliopisto)
- Jatkotutkinto (maisteri, tohtori)

3. Valitse: *

- Päätoiminen yrittäjä
- Sivutoiminen yrittäjä

4. Kuinka kauan olet toiminut yrittäjänä? *

- Alle vuoden
- 1–3 vuotta
- 4–7 vuotta
- yli 7 vuotta

5. Yrityksesi toimiala: *

6. Yritysmuoto: *

- Toiminimi
- Osakeyhtiö
- Avoin yhtiö
- Kommandiittiyhtiö
- Osuuskunta
- Muu

7. Yrityksesi henkilöstömäärä: *

- Yksinyrittäjä
- 2–5 työntekijää
- 6–10 työntekijää
- yli 10 työntekijää

8. Missä päin Suomea yrityksesi toimii?

- Pääkaupunkiseutu
- Suurkaupunkialue (Tampere, Turku, Oulu)
- Pienempi kaupunki
- Maaseutu
- Koko Suomi / verkko

Naisten kannustaminen yrittäjyyteen

9. Mitkä tekijät ovat kannustaneet sinua yrittäjyyteen? (Valitse kolme tärkeintä) *

Valitse enintään 3 vaihtoehtoa.

- Taloudellinen tuki ja starttiraha
- Mentorointi ja verkostot
- Koulutus ja yrittäjyystaidot
- Esikuvat ja inspiroivat yrittäjätarinat
- Yhteiskunnallisten asenteiden muutokset
- Perhe ja ystävät
- Oma ammattitaito/osaaminen
- Jokin muu, mikä?

10. Jokin muu, mikä?

11. Vastaa seuraaviin väittämiin: *

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä
Yrittäjyys on ollut oikea uravalinta.	☐	☐	☐	☐	☐
Naisyrittäjien verkostot ja mentorointimahdollisuudet ovat helposti saatavilla.	☐	☐	☐	☐	☐
Naisten perustamat yritykset saavat riittävästi rahoitusta ja sijoituksia.	☐	☐	☐	☐	☐
Perheen ja yrittäjyyden yhdistäminen on mahdollista nykyisten tukimuotojen avulla.	☐	☐	☐	☐	☐
Yrittäjyyteen liittyvät asenteet ovat muuttuneet myönteisemmiksi viime vuosina.	☐	☐	☐	☐	☐
Saan riittävästi tukea ja neuvontaa yrittäjyyteeni.	☐	☐	☐	☐	☐
Yrittäjyys nähdään tasavertoisena uravaihtoehtona sukupuolesta riippumatta.	☐	☐	☐	☐	☐
Naiset arvioivat usein riskit korkeammiksi kuin miehet, mikä vaikuttaa heidän halukkuuteensa yrittäjyyteen.	☐	☐	☐	☐	☐

Itseluottamus ja rohkeus ovat merkittäviä tekijöitä naisten yrittäjäksi ryhtymisessä.	☐	☐	☐	☐	☐
Verkostoituminen ja sosiaaliset suhteet ovat keskeisiä menestystekijöitä naisyrityksille.	☐	☐	☐	☐	☐
Sukupuolittuneet odotukset vaikuttavat edelleen siihen, millä aloilla naiset tyypillisesti ryhtyvät yrittäjiksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Digitalisaatio ja teknologian kehittyminen luovat uusia mahdollisuuksia naisyrityksille.	☐	☐	☐	☐	☐
Naisten yrittäjyyttä voisi edistää parempi perhevapaajärjestelmä ja hoivavastuiden tasaisempi jakautuminen.	☐	☐	☐	☐	☐

Haasteet yrittäjydessä

12. Mitkä ovat olleet suurimmat haasteet, joita olet kohdannut yrittäjänä? (Valitse kolme tärkeintä) *

Valitse enintään 3 vaihtoehtoa.

- Rahoituksen saaminen
- Verkostojen puute
- Perhe-elämän ja työn yhdistäminen
- Yrittäjyyden riskit ja epävarmuus
- Yhteiskunnan ja lähipiirin asenteet
- Epävarmuus omasta osaamisesta
- Taloudellinen tilanne
- Jokin muu, mikä?

13. Jokin muu, mikä?

Arvioi seuraavien haasteiden vaikutus omalla yrittäjätasollasi etenemiseen.

Vinkki: Tarkastele haasteina ja vaikutus negatiivisena tekijänä etenemisellesi. 1=ei vaikutusta, 5=merkittävä vaikutus

14. Pääomarahoituksen saatavuus *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

15. Tukiverkostojen puute *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

16. Yrittäjyyden riskit *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

17. Yrittäjyystietämyksen puute *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

18. Oma epävarmuus ja pelko epäonnistumisesta *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

19. Muiden ihmisten mielipiteet ja asenteet yrittäjyydestäsi *

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Kokemukset asenteista

20. Oletko kohdannut ennakkoluuloja tai haasteita naisyrittäjänä olemiseen liittyen? *

- Kyllä, usein
- Kyllä, joskus
- Harvoin
- En

21. Jos olet kohdannut ennakkoluuloja, millaisissa tilanteissa?

Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon.

- Rahoituksen hakeminen
- Asiakkaiden kohtaaminen
- Yhteistyökumppaneiden kohtaaminen
- Yhteiskunnalliset asenteet
- Lähipiirin asenteet
- Jokin muu, mikä?

22. Jokin muu, mikä?

Avoimet kysymykset

Avoimet kysymykset ovat vapaavalintaisia. Voit siis halutessasi jättää vastaamatta, mutta arvostan suuresti vastauksiasi avoimiin kysymyksiin.

23. Millaisilla keinoilla naisia voitaisiin kannustaa enemmän yrittäjyyteen?

24. Mitä muita ajatuksia sinulla on naisten yrittäjyydestä ja siihen liittyvistä haasteista?

25. Mikäli toimit sivutoimisena yrittäjänä, mutta sinulla on haaveena päätoiminen yrittäjyys. Koetko jotkin asiat haasteina muutokselle? Jaa omia tuntemuksia/ajatuksia.

Liite. 2 Opinnäytetyön aineistonhallintasuunnitelma

1. Opinnäytetyön aineiston kuvaus

Opinnäytetyön tutkimuksellinen osio toteutetaan kyselytutkimuksena, jossa kyselyn kohderyhmänä ovat eri aloilla työskentelevät Suomen Yrittäjänaiset ry:n jäsenet. Kysely luodaan verkkokyselynä Microsoft Forms alustalla. Kyselyn aineisto kerätään sekä teksti että numeraalisessa muodossa, ja tulosten analysoinnin tukena käytetään lisäksi Exceliä. Kysely toteutetaan anonyymisti eikä se vaadi kirjautumista tai muita henkilötietoja ja täten varmistetaan kyselyn tietoturvallisuus ja tietojen pysyminen luottamuksellisina. Kysely jaetaan työn toimeksiantajan Suomen Yrittäjänaiset ry:n uutiskirjeen mukana.

2. Aineiston tallennus ja säilytys

Kyselyn aineisto ja sen tulokset tallennetaan suoraan OneDriveen henkilökohtaiseen kansioon. Kaikki kyselyyn liittyvä aineisto säilytetään OneDrivessä siihen asti, että se voidaan hävittää asianmukaisesti. Kaikki aineisto OneDriveen tallennettuna avataan ja käsitellään aina samalla salasanalla suojatulla tietokoneella. Opinnäytetyön tekijän lisäksi kyselyn aineistoa ja tuloksia käsittelee tarvittaessa myös sen ohjaaja sekä toimeksiantaja.

3. Henkilötietojen ja arkaluontoisten tietojen käsittely

Kysely toteutetaan täysin anonyymisti, mutta siinä kerätään vastaajilta joitakin taustatietoja. Tällaisia taustatietoja ovat esimerkiksi vastaajan ikä, koulutus ja ammatti. Näitä henkilötietoja kerätään, jotta saamme tietoperustaa yrittäjien taustoista, jota voidaan hyödyntää tuloksia analysoidessa. Nämä henkilötiedot koetaan kyselyn tulosten analysoinnin kannalta olennaisina. Kyseisillä taustatiedoilla ei pystytä tunnistamaan henkilöä eikä ne personoi ketään kyselyyn vastanneista tuloksista avatessa.

4. Aineiston omistajuus

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Suomen Yrittäjänaiset ry, joten toteutetun kyselyn tulokset voidaan jakaa myös toimeksiantajan käyttöön hyödynnettäväksi toiminnassaan, mikäli koetaan yhdessä heidän kanssaan kyselyn tuloksista olevan heille hyötyä.

5. Aineiston jatkokäyttö työn valmistumisen jälkeen

Opinnäytetyön valmistumisen jälkeen kyselyn tutkimusaineistoa voidaan luovuttaa toimeksiantajalle jatkokäyttöön mikäli toimeksiantaja niin toivoo. Kyselyainestoa ja sen tuloksia säilytetään huolellisesti vuoden ajan opinnäytetyön hyväksymisestä, ja vuoden jälkeen aineisto tuhoetaan tietoturvallisesti ja asianmukaisesti tietokoneelta.